VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

28.8.2026 (16.7 Bính Ngọ)

Số 103 (4394)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

KỶ NIỆM 81 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG NGÀNH VĂN HÓA (28.8.1945 - 28.8.2026):

Giữ mạch nguồn, mở đường sáng tạo

[8]

KHAI MẠC HỘI CHỢ DU LỊCH QUỐC TẾ TP.HCM LẦN THỨ 20 (ITE HCMC 2026):

Khẳng định sức hấp dẫn và đối tác tin cậy

● **"Muốn đi xa hãy đi cùng nhau"**

[6+7]

Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh và các đại biểu tham quan tại ITE HCMC 2026 — Ảnh: HOÀNG HẢI

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Lớp 10 không còn là một "cửa ải"?

● **HOÀNG HƯƠNG**

Kỳ thi vào lớp 10 công lập đã trở thành nỗi lo thường trực của không ít gia đình có con cuối cấp THCS. Vì thế Hà Nội đang tính đến phương án xét tuyển là một hướng đáng chú ý, nhưng thay đổi cách tuyển sinh mới chỉ là bước đầu. Muốn học sinh bớt áp lực, phải có đủ chỗ học và một hệ thống đánh giá đủ tin cậy để điểm số thực sự phản ánh năng lực.

(Xem tiếp trang 2)

Đà Nẵng đốc thúc dự án phát huy giá trị Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng

[4]

Bê bối nghệ sĩ và sức nặng của danh tiếng

[10]

VIỆT NAM LÊN NGÔI VÔ ĐỊCH ASEAN HYUNDAI CUP LẦN THỨ HAI LIÊN TIẾP:

Giá trị của bản lĩnh

[14]

Cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của bảy luật trong lĩnh vực VHTTDL

Chiều 27.8, tiếp tục chương trình phiên họp thứ 5, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thể dục, thể thao, Luật Du lịch, Luật Điện ảnh, Luật Thư viện, Luật Di sản văn hóa, Luật Quảng cáo, Luật Báo chí. Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Hồng điều hành nội dung thảo luận.

Trình bày báo cáo tóm tắt về tiến độ xây dựng và những nội dung chủ yếu của dự án Luật, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy cho biết, dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thể dục, thể thao, Luật Du lịch, Luật Điện ảnh, Luật Thư viện, Luật Di sản văn hóa, Luật Quảng cáo, Luật Báo chí được xây dựng nhằm kịp thời thể chế hóa các chủ trương của Đảng về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền; đồng thời bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với Hiến pháp và hệ thống pháp luật hiện hành. Cùng với đó, việc sửa đổi luật tập trung vào những vấn đề thực sự cần thiết, cấp bách phát sinh từ thực tiễn; đồng thời đẩy mạnh cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, điều kiện đầu tư kinh doanh; khắc phục những quy định không còn phù hợp sau khi tổ chức bộ máy nhà nước và mô hình chính quyền địa phương được sắp xếp.

Dự án luật được xây dựng theo hướng không sửa đổi dàn trải mà tập trung vào những nội dung có tác động trực tiếp đến hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, hoạt động của người dân, doanh nghiệp và phân định rõ trách nhiệm giữa Trung ương và địa phương. Về những nội dung sửa đổi, bổ sung trọng tâm, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết, dự thảo Luật gồm 8 điều, từ Điều 1 đến Điều 7 sửa đổi, bổ sung từng luật và Điều 8 quy định về hiệu lực thi hành. Phạm vi sửa đổi tập trung vào năm nhóm chính sách lớn. Chính phủ dự kiến trình Quốc hội xem xét, thông qua dự án Luật tại kỳ họp thứ 2, Quốc hội khóa XVI.

Trình bày tóm tắt báo cáo thẩm tra sơ bộ dự án luật, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cho biết, Thường trực Ủy ban tán thành sự cần thiết ban hành dự án luật. Hồ sơ dự án luật được chuẩn bị đầy đủ theo quy định. Tuy nhiên, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục rà soát, bổ sung, hoàn thiện hồ sơ; nâng cao chất lượng các văn bản, thuyết minh rõ hơn nội dung sửa đổi về chính sách và rà soát, bảo đảm tính thống nhất giữa các tài liệu trong hồ sơ dự án luật. Thường trực Ủy ban cho rằng dự án luật đủ điều kiện trình Quốc hội cho ý kiến tại kỳ họp thứ 2, Quốc hội khóa XVI nếu cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu, tiếp thu, giải trình đầy đủ và hoàn thiện dự thảo luật theo ý kiến thẩm tra, ý kiến tham gia thẩm tra của các cơ quan Quốc hội và ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của bảy luật trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch **Ảnh: TR.HUẤN**

Tại phiên họp, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn và các Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã phát biểu, cho ý kiến về một số nội dung của dự thảo Luật. Phát biểu kết luận nội dung thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Hồng cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội nhất trí về sự cần thiết và phạm vi sửa đổi, bổ sung bảy luật nhằm tiếp tục thực hiện chủ trương sắp xếp tổ chức bộ máy, đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, thúc đẩy chuyển đổi số và tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực tiễn. Đề nghị cơ quan soạn thảo rà soát, thuyết minh rõ hơn sự cần thiết của việc sửa đổi các Luật.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội đề nghị Chính phủ chỉ đạo Bộ VHTTDL phối hợp với Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội, Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội và các cơ quan liên quan, tiếp thu đầy đủ ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, hoàn thiện hồ sơ dự án Luật để trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 2 theo quy định. ■

XUÂN TRƯỜNG

Lớp 10... *(Tiếp theo trang 1)*

Theo Thông tư 30/2024/TT-BGDĐT của Bộ GD&ĐT, tuyển sinh THPT được thực hiện bằng xét tuyển, thi tuyển hoặc kết hợp hai phương thức. Tùy điều kiện trường lớp và số lượng học sinh, mỗi địa phương lựa chọn cách phù hợp. Với Hà Nội, chính tương quan giữa số học sinh và khả năng tiếp nhận của trường công đang khiến bài toán tuyển sinh trở nên đặc biệt căng thẳng.

Năm học 2026-2027, Hà Nội có khoảng 147.000 học sinh hoàn thành chương trình THCS. Trong khi đó, 124 trường THPT công lập được giao 81.448 chỉ tiêu. Riêng hệ công lập không chuyên, gần 125.000 học sinh đăng ký nguyện vọng 1, trong khi số chỉ tiêu chỉ gần 80.000. Khoảng cách lớn giữa nhu cầu và khả năng tiếp nhận đẩy kỳ thi thành cuộc cạnh tranh. Áp lực cũng không đợi đến hai ngày thi mới xuất hiện. Nhiều học sinh luyện đề từ trước lớp 9; việc học cuối cấp dễ bị cuốn theo cấu trúc đề, điểm chuẩn, tỉ lệ cạnh tranh. Với nhiều gia đình, đó còn là nỗi lo chọn nguyện vọng, tìm trường dự phòng và chuẩn bị tài chính nếu con không vào trường công.

Trong khi đó, THCS phải là giai đoạn trang bị nền học vấn cơ bản, giúp học sinh nhận biết năng lực, sở trường. Cấp học này không nên bị thu hẹp thành những năm chuẩn bị cho kỳ thi vào lớp 10. Bài toán càng rõ khi nhìn vào tổng khả năng tiếp nhận. Hà Nội còn có 89 trường THPT tư thục với 34.059 chỉ tiêu và 29 trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên tuyển 11.675 học viên. Tổng chỉ tiêu vào khoảng 127.000, vẫn thấp hơn số học sinh hoàn thành THCS. Trong khi đó, trường công vẫn là ưu tiên của nhiều gia đình do học phí phù hợp.

Vì vậy, nguyên nhân của áp lực không nằm riêng ở kỳ thi. Kỳ thi hiện là cách phân chia số chỗ học công lập thấp hơn nhu cầu. Nếu bỏ thi nhưng số trường, lớp không tăng, cạnh tranh vẫn còn, chỉ chuyển từ điểm thi sang học bạ, nơi cư trú hoặc một tiêu chí khác.

Chính từ thực tế này, định hướng của Hà Nội đáng được chú ý. Giám đốc Sở GD&ĐT Hà Nội Nguyễn Văn Hiền cho biết thành phố sẽ tổ chức các đợt đánh giá chung, xác thực kết quả đánh giá thường xuyên của học sinh THCS để xét tốt nghiệp và xét vào lớp 10.

Xét tuyển có thể ghi nhận cả quá trình học tập, thay vì đặt kết quả vào vài bài thi. Song nếu chỉ bỏ điểm thi để thay bằng điểm học bạ, sức ép rất dễ chuyển thành cuộc chạy điểm kéo dài suốt bốn năm THCS. Bởi vậy, muốn sử dụng kết quả học tập để tuyển sinh, phải có chuẩn đánh giá thống nhất, đối sánh kết quả giữa các trường và cơ chế phát hiện chênh lệch bất thường. Hiệu trưởng, giáo viên phải chịu trách nhiệm về tính trung thực của học bạ. Ở đây, liêm chính học thuật trở thành điều kiện cốt lõi: Điểm số chỉ có giá trị khi phản ánh đúng năng lực và đủ sức tạo niềm tin cho xã hội.

Các đợt đánh giá chung cũng cần được thiết kế đúng mục đích, tránh biến thành kỳ thi lớp 10 được chia nhỏ qua từng năm. Việc xác thực phải nhằm kiểm tra độ tin cậy của đánh giá thường xuyên, phát hiện kiến thức, kỹ năng còn thiếu để hỗ trợ học sinh, thay vì tạo thêm một cuộc đua điểm số.

Kinh nghiệm quốc tế cho thấy bỏ thi chuyển cấp không đồng nghĩa buông chất lượng. Hàn Quốc giảm tuyển chọn đầu vào ở nhiều trường THPT nhưng vẫn kiểm soát bằng chuẩn chương trình và đánh giá. Mỹ không có kỳ thi chung vào lớp 10, song học sinh phải hoàn thành tín chỉ và nhiều bang duy trì đánh giá chuẩn hóa. Nói cách khác, chất lượng vẫn được kiểm soát, chỉ bằng những cơ chế khác thay cho một kỳ thi đầu vào. Câu chuyện ấy gặp đúng yêu cầu đang đặt ra với giáo dục Việt Nam. Ngày 25.8, tại buổi làm việc về một năm thực hiện Nghị quyết 71-NQ/TW của Bộ Chính trị, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm yêu cầu ngành Giáo dục đổi mới thực chất, đồng thời nhấn mạnh mục tiêu "đủ trường, đủ lớp, đủ giáo viên". Đây chính là một trong những điều kiện căn bản để thay đổi tuyển sinh lớp 10.

Quyền học tập phải được bảo đảm bằng khả năng cung ứng trường lớp, mức học phí phù hợp và những con đường học tập có chất lượng sau THCS. Cũng không thể dùng phân luồng để thay cho trách nhiệm phát triển hệ thống giáo dục. Học nghề phải là lựa chọn phù hợp với năng lực, sở trường, không phải con đường bắt buộc vì thiếu chỗ học tại trường THPT.

Vì thế, bỏ kỳ thi vào lớp 10 không nhất thiết phải thực hiện đồng loạt. Địa phương đủ khả năng tiếp nhận có thể xét tuyển hệ đại trà. Nơi số nguyện vọng còn vượt xa chỉ tiêu cần vừa tăng trường lớp, vừa chuẩn hóa đánh giá để từng bước chuyển đổi. Trường chuyên, năng khiếu và chương trình đặc thù vẫn có thể duy trì hình thức tuyển chọn phù hợp.

Mục tiêu cuối cùng không phải xóa mọi hình thức tuyển chọn, mà là chấm dứt một kỳ thi đang tạo sức ép quá lớn lên học sinh cuối cấp THCS. Khi trường lớp đáp ứng nhu cầu, kết quả đánh giá đủ tin cậy và liêm chính học thuật được coi trọng, thi vào lớp 10 không nên tiếp tục là một "cửa ải" với học sinh 15 tuổi. ■

THÔNG BÁO GỘP SỐ

Kỷ niệm 81 năm Cách mạng Tháng Tám thành công (19.8.1945-19.8.2026) và Quốc khánh 2.9 (2.9.1945-2.9.2026), *Văn Hóa* tiến hành gộp hai số (4395 và 4396), ra ngày 31.8.2026. Báo in sẽ trở lại với quý bạn đọc trên số báo 4397, ra ngày 4.9.2026.

Trong thời gian nghỉ báo in, những tin tức thời sự trong nước và quốc tế sẽ được cập nhật, phán ánh liên tục trên *Văn Hóa điện tử* (baovanhoa.com.vn).

VĂN HÓA

THỦ TƯỚNG LÊ MINH HƯNG:

Bảo đảm các điều kiện phát triển giáo dục, khắc phục tình trạng thừa, thiếu giáo viên

Nhấn mạnh phương châm của năm học 2026-2027 là "Đổi mới tư duy - Chuyển biến mạnh mẽ - Kết quả thực chất", Thủ tướng Lê Minh Hưng đề nghị các Bộ, ngành, cơ quan, địa phương tập trung quán triệt và thực hiện tốt việc chuyển mạnh trọng tâm từ hoàn thiện thể chế, chính sách sang tổ chức thực hiện đồng bộ, thực chất...

Sáng qua 27.8, tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Lê Minh Hưng chủ trì Hội nghị tổng kết năm học 2025-2026, triển khai nhiệm vụ năm học 2026-2027. Hội nghị được kết nối trực tuyến từ trụ sở Chính phủ đến 34 tỉnh, thành phố.

Thủ tướng Lê Minh Hưng nêu rõ, năm học 2026-2027 có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, mang tính đột phá, như Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã nhấn mạnh tại buổi làm việc ngày 25.8 vừa qua về đánh giá kết quả 1 năm triển khai thực hiện Nghị quyết 71: Năm học 2026-2027 là năm học đầu tiên sau Đại hội XIV của Đảng; phải là năm học mới về tư duy, cách làm và chất lượng, hướng tới tạo đột phá phát triển giáo dục, đào tạo. Với tinh thần đó, năm học 2026-2027 phải là năm chuyển trạng thái: Từ tập trung xây dựng thể chế sang tổ chức thực hiện có hiệu quả; từ quản lý hành chính sang quản trị phát triển; từ kiểm đếm công việc sang đo lường kết quả; từ đổi mới bên ngoài sang đổi mới thực chất từ bên trong mỗi nhà trường, mỗi lớp học, mỗi người thầy, mỗi người học và từ bên trong toàn ngành giáo dục.

Nhấn mạnh phương châm của năm học 2026-2027 là "Đổi mới tư duy - Chuyển biến mạnh mẽ - Kết quả thực chất", Thủ tướng đề nghị các Bộ, ngành, cơ quan, địa phương tập trung quán triệt và thực hiện tốt việc chuyển mạnh trọng tâm từ hoàn thiện thể chế, chính sách sang tổ chức thực hiện đồng bộ, thực chất, tạo kết quả đầu ra rõ nét, đưa các chính sách mới về giáo dục, đào tạo thực sự đi vào cuộc sống... Thủ tướng nhấn mạnh, phải đổi mới thực chất từ bên trong ngành giáo dục, từ quản trị nhà trường, đội ngũ nhà giáo đến nội dung, phương pháp dạy và học, thi, kiểm tra, đánh giá; tiếp tục lắng nghe các ý kiến của các chuyên gia, địa phương và đánh giá, đề xuất giải pháp đổi mới mạnh mẽ hơn nữa; tiếp tục rà soát chương trình, sách giáo khoa phổ thông, kịp thời điều chỉnh những bất cập. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá; kiên quyết chống bệnh thành tích, gian lận trong dạy và học...

Thủ tướng Lê Minh Hưng chỉ đạo Hội nghị tổng kết năm học 2025-2026 và triển khai năm học 2026-2027 **Ảnh: TTXVN**

Thủ tướng lưu ý bảo đảm các điều kiện phát triển giáo dục; khắc phục tình trạng thừa, thiếu giáo viên và chênh lệch điều kiện, khả năng tiếp cận giáo dục giữa các vùng, miền; xử lý ngay, không để xảy ra tình trạng thiếu sách giáo khoa, nhất là các khu vực khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi, biên giới, hải đảo. Mặt khác, Bộ GD&ĐT chủ trì, phối hợp với Bộ Nội vụ, các Bộ, ngành, địa phương xác định rõ vị trí việc làm trong ngành giáo dục từ Trung ương tới địa phương, hoàn thiện các định mức kinh tế - kỹ thuật, tiêu chuẩn, quy chuẩn trong trường học để xác định vị trí việc làm một cách chính xác, đáp ứng nhu cầu... Thủ tướng cũng yêu cầu tập trung rà soát, chuẩn bị đầy đủ các điều kiện để tổ chức chu đáo Lễ khai giảng năm học mới 2026-2027 và khánh thành các trường phổ thông nội trú liên cấp tại các xã biên giới đất liền ngày 5.9 tới...

Thủ tướng yêu cầu các Bí thư Tỉnh ủy, Thành ủy, Ban Thường vụ xác định giáo dục đào tạo là ưu tiên trọng điểm, cần quan tâm thường xuyên để lãnh đạo, chỉ đạo, hỗ trợ ngành giáo dục thực hiện tốt các nhiệm vụ; Bí thư, Chủ tịch UBND tỉnh, thành phố định kỳ làm việc với ngành để kịp thời lắng nghe, xử lý các kiến nghị và vướng mắc theo thẩm quyền. UBND các tỉnh, thành phố chịu trách nhiệm toàn diện về chất lượng giáo dục và đào tạo trên địa bàn; bảo đảm an toàn trường học, an toàn thực phẩm; kỷ cương dạy học và thi cử; điều kiện ăn, ở, học tập cho học sinh nội trú, bán trú.

Các địa phương rà soát nhu cầu, tuyển dụng hết biên chế được giao; điều động, bố trí, sử dụng hiệu quả đội ngũ giáo viên, không để tình trạng thừa, thiếu giáo viên kéo dài. Rà soát quy hoạch, ưu tiên quỹ đất, vốn đầu tư cho các khu vực thiếu trường lớp, đô thị, khu công nghiệp, vùng khó khăn, biên giới; tăng cường rà soát các trụ sở công dôi dư để tiếp tục bố trí cho các cơ sở giáo dục. Cùng với đó, các địa phương chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương, nhất là chế độ tài chính, dạy thêm, học thêm, thi cử, an toàn trường học, an toàn thực phẩm; xử lý nghiêm sai phạm, không né tránh, bao che; nâng cao năng lực quản lý cấp cơ sở. Nghiên cứu có nguồn lực hỗ trợ bổ sung cho ngành giáo dục và đào tạo, nhất là về chế độ, chính sách, sách giáo khoa, trang thiết bị.

Thủ tướng Lê Minh Hưng khẳng định, với quan điểm giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, Đảng, Nhà nước và toàn xã hội luôn dành sự quan tâm đặc biệt cho giáo dục và đào tạo. Năm học mới 2026-2027 đặt ra yêu cầu rất cao là phải tạo đột phá, thay đổi thực chất trong giáo dục và đào tạo. Mục tiêu cuối cùng là người học tốt hơn, người thầy tốt hơn, nhà trường tốt hơn và nguồn nhân lực của đất nước tốt hơn. Thủ tướng tin tưởng rằng toàn ngành giáo dục sẽ phát huy truyền thống tốt đẹp, vẻ vang và những kết quả quan trọng đạt được; với nhiệt huyết, tinh thần trách nhiệm, quyết tâm, khát vọng đổi mới; luôn đoàn kết, chung sức, đồng lòng, hành động quyết liệt, để năm học 2026-2027 thực sự là năm học "Đổi mới tư duy - Chuyển biến mạnh mẽ - Kết quả thực chất", tạo nền tảng vững chắc đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, đưa đất nước ngày càng phát triển trong thời gian tới.

P.V (tổng hợp)

TP.HCM thông qua giá vé tham quan bảo tàng, di tích cao nhất 60.000 đồng

Ngày 27.8, HĐND TP.HCM đã nghe tờ trình và biểu quyết thông qua nghị quyết quy định mức phí tham quan đối với các bảo tàng, di tích lịch sử do Sở VHTT quản lý. Chính sách mới nhằm thống nhất mức thu sau sắp xếp đơn vị hành chính, đồng thời bổ sung nguồn lực bảo tồn di sản và nâng cao chất lượng phục vụ du khách.

Theo mức thu mới, vé tham quan Bảo tàng Chứng tích chiến tranh, Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM, Bảo tàng TP.HCM, Bảo tàng Lịch sử TP.HCM, Bảo tàng Bình Dương (gồm di tích Nhà tù Phú Lợi và nhà cổ Trần Văn Hổ), Bảo tàng Bà Rịa - Vũng Tàu cùng khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Nhà tù Côn Đảo là 60.000 đồng/người/lượt. Đối với di tích lịch sử Bạch Dinh, mức phí tham quan được quy định là 30.000 đồng/người/lượt. Ba đơn vị gồm Bảo tàng Hồ Chí Minh, Chi nhánh TP.HCM, Bảo tàng Tôn Đức Thắng và Bảo tàng Phụ nữ Nam Bộ áp dụng mức vé 20.000 đồng/người/lượt. Riêng đồng bào đến dâng hương, dâng hoa Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chủ tịch Tôn Đức Thắng tại Bảo tàng Hồ Chí Minh, Chi nhánh TP.HCM và Bảo tàng Tôn Đức Thắng sẽ không phải trả phí tham quan.

So với quy định trước đây, mức phí tại một số địa điểm được điều chỉnh tăng. Chẳng hạn, Bảo tàng Chứng tích chiến tranh tăng từ 40.000 đồng lên 60.000 đồng; Bảo tàng TP.HCM, Bảo tàng Mỹ thuật và Bảo tàng Lịch sử tăng từ 30.000 đồng lên 60.000 đồng. Vé tham quan Bạch Dinh tăng từ 15.000 đồng lên 30.000 đồng, trong khi Bảo tàng Bà Rịa - Vũng Tàu tăng từ 40.000 đồng lên 60.000 đồng. Ông Nguyễn Công Vinh, Phó Chủ tịch UBND TP.HCM cho biết, nhiều mức thu đã được áp dụng từ năm 2018 nên không còn phù hợp với mặt bằng giá và chi phí vận hành hiện nay. Việc điều chỉnh còn nhằm hình thành một chính sách thống nhất trên địa bàn TP.HCM sau sắp xếp đơn vị hành chính, thay thế những quy định khác nhau từng được áp dụng tại TP.HCM, Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu trước đây.

Theo đó, nghị quyết này cũng quy định miễn phí cho trẻ em; HSSV; người khuyết tật đặc biệt nặng; người thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo. Đây là điểm đáng chú ý khi HSSV được chuyển từ nhóm giảm 50% sang nhóm miễn phí, qua đó khuyến khích hoạt động tham quan, học tập và giáo dục truyền thống tại các thiết chế văn hóa. Mức giảm 50% cũng được áp dụng cho người hưởng chính sách ưu đãi hưởng thụ văn hóa; người cao tuổi; người khuyết tật nặng; người có công với cách mạng; đồng bào dân tộc thiểu số tại địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn; nghệ nhân nhân dân và nghệ nhân ưu tú.

Các bảo tàng, di tích sẽ được giữ lại 100% số phí thu được để trang trải chi phí tổ chức hoạt động, bảo quản, tu bổ, phục hồi di sản, sửa chữa cơ sở vật chất, hiện đại hóa trưng bày và nâng cao chất lượng phục vụ. Việc quản lý, sử dụng nguồn thu phải tuân thủ quy định pháp luật và chịu sự giám sát của cơ quan có thẩm quyền.

H.T-P.V

Đà Nẵng đốc thúc dự án phát huy giá trị Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng

THU HOÀI

TP Đà Nẵng đang khẩn trương rà soát, hoàn thiện kế hoạch tổ chức các hoạt động kỷ niệm 150 năm Ngày sinh cụ Huỳnh Thúc Kháng (1.10.1876 - 1.10.2026), đồng thời cũng đặt ra mục tiêu hoàn thành dự án phát huy giá trị Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng.

Dự kiến lễ dâng hoa, dâng hương và Lễ kỷ niệm 150 năm Ngày sinh cụ Huỳnh Thúc Kháng và các hoạt động khác sẽ diễn ra từ ngày 29.9 đến 1.10, nhằm tôn vinh những đóng góp của cụ Huỳnh Thúc Kháng đối với sự nghiệp cách mạng của dân tộc; đồng thời giới thiệu cuộc đời, sự nghiệp, nhân cách cùng những giá trị tư tưởng, đạo đức của cụ đến cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, nhất là thế hệ trẻ. Tại buổi làm việc mới đây với các Sở, ngành liên quan, bà Nguyễn Thị Anh Thi, Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng giao Văn phòng UBND thành phố phối hợp với Sở VHTTDL và Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy tiếp tục rà soát, hoàn chỉnh dự thảo Kế hoạch, hoàn thiện các nội dung để báo cáo Thường trực Thành ủy.

Các cơ quan, đơn vị liên quan được yêu cầu chủ động phối hợp, rà soát kỹ từng phần việc được phân công, bảo đảm công tác chuẩn bị được triển khai chu đáo, chặt chẽ, đúng tiến độ, góp phần tổ chức các hoạt động kỷ niệm trang trọng, thiết thực và an toàn. Song song với việc hoàn thiện kế hoạch tổ chức lễ kỷ niệm, một nhiệm vụ đang được TP Đà Nẵng đặc biệt yêu cầu đẩy nhanh việc hoàn thành dự án phát huy giá trị Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng tại xã Thạnh Bình.

Đây là công trình có ý nghĩa trực tiếp đối với chuỗi hoạt động kỷ niệm năm nay, bởi Nhà lưu niệm là địa điểm gắn với quê hương, cuộc đời và sự nghiệp của cụ Huỳnh Thúc Kháng. Như Văn Hóa đã thông tin, dự án phát huy giá trị di tích Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng được tỉnh Quảng Nam (cũ) phê duyệt từ năm 2017, nhằm phát huy giá trị khu di tích quốc gia Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng xứng tầm với giá trị khoa học, lịch sử, vai trò, vị trí, thân thế, sự nghiệp và công lao to lớn của nhà chí sĩ yêu nước Huỳnh Thúc Kháng, Quyền Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Dự án đồng thời hướng tới tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và du khách tham quan, viếng, dâng hương; tăng cường giáo dục truyền thống yêu nước, truyền thống cách mạng; qua đó góp phần khai thác giá trị di tích phục vụ phát triển du lịch và kinh tế - xã hội địa phương…

Di tích quốc gia Nhà lưu niệm cụ Huỳnh Thúc Kháng Ảnh: ANH MINH

Sau điều chỉnh vào năm 2024, dự án có tổng mức đầu tư hơn 49 tỉ đồng. Nội dung, quy mô đầu tư sau điều chỉnh giữ nguyên di tích gốc; tu bổ, tôn tạo nhà thờ (nhà chính), phục dựng nhà ngang, nhà cầu; cải tạo khuôn viên, sân vườn, nâng cấp các tuyến đường kết nối và xây dựng khu phát huy giá trị di tích rộng khoảng 17.500m² với nhiều công trình phụ trợ, cảnh quan phục vụ khách tham quan,… Đến nay khu di tích gốc đã hoàn thành trùng tu, tu bổ các hạng mục nhà chính, nhà ngang, mộ thân sinh, sân vườn và được đưa vào sử dụng từ tháng 4.2025. Đối với khu phát huy giá trị di tích, dự án đã đạt khoảng 80% khối lượng hợp đồng với nhiều hạng mục. Tuy nhiên, dự án vẫn còn một số vướng mắc trong công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng đối với một số hộ dân và các đoạn tuyến đường kết nối,… đến nay vẫn chưa hoàn thiện hoàn toàn.

Đây là công trình có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, lãnh đạo TP Đà Nẵng đã nhiều lần kiểm tra, ra văn bản đốc thúc, tuy nhiên đến nay dự án vẫn chưa được hoàn thiện. Ngày 20.8, UBND TP Đà Nẵng có văn bản số 8347/UBND-ĐTĐT liên quan đến dự án. Theo đó, UBND thành phố phê bình Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình dân dụng, công nghiệp và hạ tầng kỹ thuật về việc không thực hiện nhiệm vụ đúng thời hạn, chậm trễ hoàn thành dự án theo chỉ đạo của lãnh đạo UBND thành phố tại các thông báo, công văn trước đó. UBND thành phố đồng thời yêu cầu Ban Quản lý dự án rà soát, kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm của cơ quan, cá nhân trong việc chậm triển khai; khẩn trương báo cáo toàn bộ quá trình thực hiện dự án, những vướng mắc phát sinh, cơ quan, đơn vị, cá nhân cụ thể chịu trách nhiệm đối với việc chậm trễ.

Đáng chú ý, UBND thành phố yêu cầu Ban Quản lý dự án chủ trì, phối hợp với UBND xã Thạnh Bình, Trung tâm Phát triển quỹ đất thành phố và các cơ quan, đơn vị liên quan tập trung mọi nguồn lực, đẩy nhanh tiến độ thi công, giải quyết dứt điểm các vướng mắc trong công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, hoàn thành và bàn giao đưa công trình vào sử dụng trước ngày 30.8.2026. Mốc thời gian này đang đặt ra yêu cầu rất cao đối với các đơn vị thực hiện dự án, khi chỉ còn ít ngày trước thời điểm phải hoàn thành công trình.

Trong bối cảnh TP Đà Nẵng chuẩn bị tổ chức chuỗi hoạt động kỷ niệm 150 năm Ngày sinh cụ Huỳnh Thúc Kháng, việc hoàn thiện Nhà lưu niệm vì thế không chỉ đáp ứng một yêu cầu về tiến độ công trình để phục vụ các hoạt động kỷ niệm mà còn có ý nghĩa lâu dài trong bảo tồn và phát huy giá trị một di tích gắn với một nhân vật lịch sử tiêu biểu của dân tộc, tạo nên "địa chỉ đỏ" góp phần kết nối giữa bảo tồn di sản, giáo dục lịch sử và phát huy giá trị di tích trong đời sống đương đại. ■

Bắt đầu tháo dỡ ba lô cốt bên trong Đại Nội Huế

Hôm qua 27.8, lực lượng chức năng tiến hành tháo dỡ các công trình công sự bên trong Đại Nội Huế, đảm bảo hoàn thành trước mùa mưa bão. Các công trình gồm hầm ẩn nấp tại khu vực di tích cung Diên Thọ, hầm ẩn nấp tại Ngự Tiền Văn phòng và chòi canh ở vườn Cơ Hạ.

Tại di tích Ngự Tiền Văn phòng, lực lượng công binh của Bộ Chỉ huy Quân sự TP Huế đang sử dụng máy móc chuyên dụng tháo dỡ công trình hầm ẩn nấp. Công trình cao khoảng 4m, được xây dựng bằng bê tông dày từ 1m đến 1,3m. Trung tá QNCN Nguyễn Viết Tình, phụ trách Tổ tháo dỡ lô cốt cho biết: Theo kế hoạch, việc tháo dỡ ở bên trong Đại Nội Huế được thực hiện từ 18h đến 20h mỗi ngày, nhưng để đảm bảo tiến độ, đơn vị đề nghị thi công đến khoảng 21h30. Đơn vị vừa khẩn trương tháo dỡ vừa vận chuyển hạ giải, dọn dẹp vệ sinh để đảm bảo an toàn cảnh quan di tích.

Dự kiến việc tháo dỡ ba công trình chiến đấu ở bên trong Đại Nội sẽ mất hơn hai tuần. Trong đó, việc tháo dỡ tại cung Diên Thọ mất nhiều thời gian do xe chuyên dụng không thể tiếp cận, phải cẩu thiết bị vượt qua tường thành. Sau khi hạ giải, vật liệu phải vận chuyển bằng xe rùa ra ngoài. Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế cũng phân công lực lượng tham gia hỗ trợ và giám sát quá trình tháo dỡ, đảm bảo tiến độ và an toàn trong khu vực di tích. Theo Trung tá QNCN Nguyễn Viết Tình, đến nay, lực lượng công binh đã hoàn thành tháo dỡ 22 lô cốt, hầm ẩn nấp ở khu vực Kinh thành Huế. Một số điểm chưa thể tháo dỡ do còn vướng mắc thủ tục liên quan như khu vực Bệnh viện Quân y 268, cống Tây Thành Thủy quan (đường Tôn Thất Thiệp). Đơn vị sẽ xin ý phép chính quyền địa phương và Sở Xây dựng để tạm đóng đường ở khu vực Tây Thành Thủy quan vào buổi tối để thi công vì công trình lô cốt ở đây nằm sát đường đi lại của người dân. Các lực lượng phấn đấu hoàn thành việc tháo dỡ 31 công trình chiến đấu ở Kinh thành Huế vào cuối tháng 9 này.

Các lô cốt, hầm ẩn nấp ở khu vực Kinh thành Huế được quân đội Mỹ xây dựng trước năm 1975, bố trí dọc bốn mặt Thượng Thành (Kinh thành Huế) và ở bên trong Đại Nội. Sau năm 1975, các lô cốt được Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Thừa Thiên Huế quản lý nhưng không còn sử dụng.

Lực lượng công binh Bộ Chỉ huy Quân sự TP Huế tiến hành tháo dỡ hầm ẩn nấp ở di tích Ngự Tiền Văn phòng, bên trong Đại Nội Huế

Tin, ảnh: SƠN THÙY

NGÀY VĂN HÓA KAZAKHSTAN TẠI VIỆT NAM NĂM 2026:

Những thanh âm sâu sắc của tình hữu nghị

ĐÌNH TOÁN; ảnh: VIỆT HÙNG

Trong khuôn khổ Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam 2026, chương trình nghệ thuật diễn ra vào tối 26.8 tại Nhà hát Hồ Gươm (Hà Nội) đã mang đến không gian giao lưu văn hóa đặc sắc, góp phần lan tỏa những giá trị truyền thống và thắt chặt tình hữu nghị Việt Nam - Kazakhstan. Chương trình do Bộ Văn hóa và Thông tin Kazakhstan, Bộ VHTTDL Việt Nam phối hợp tổ chức.

Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân; Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Thông tin Kazakhstan Aida Balayeva và đại biểu tặng hoa chúc mừng các nghệ sĩ

Dự chương trình, về phía Kazakhstan có Phó Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Thông tin Kazakhstan Aida Balayeva; Đại sứ Kazakhstan tại Việt Nam Kanat Tumysh. Về phía Việt Nam có Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông. Cùng dự có đại diện các Ban, Bộ, ngành của Việt Nam; đại sứ, đại diện các đại sứ quán tại Hà Nội…

Nhịp cầu gắn kết Việt Nam - Kazakhstan

Phát biểu tại chương trình, Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Văn hóa và Thông tin Kazakhstan Aida Balayeva nhấn mạnh, Kazakhstan và Việt Nam đã gắn bó với nhau bởi mối quan hệ bền chặt, được xây dựng trên nền tảng tôn trọng lẫn nhau, hữu nghị và tin cậy. Ngày nay, song song với quan hệ chính trị và kinh tế, hợp tác văn hóa và nhân văn giữa hai nước cũng đang phát triển mạnh mẽ.

Nghệ thuật Kazakhstan bắt nguồn từ bề dày lịch sử của vùng đại thảo nguyên cũng như từ phong tục, truyền thống và tâm hồn của người dân. Với chương trình lần này, Kazakhstan coi đây là niềm vinh dự lớn lao khi được giới thiệu bản sắc văn hóa đất nước mình tới khán giả Việt Nam thông qua những giai điệu *kuy* đầy cảm xúc và những bài ca tuyệt đẹp của người Kazakh; cũng như qua các loại hình nghệ thuật truyền thống và những sáng tạo đương đại. "Nghệ thuật là ngôn ngữ chung. Càng hiểu biết về nghệ thuật của nhau, chúng ta càng thêm quan tâm và gắn kết với lịch sử cũng như truyền thống của mỗi dân tộc. Việc tăng cường các mối liên kết văn hóa cũng mở ra những cơ hội mới trong lĩnh vực du lịch. Những cảnh quan thiên nhiên; các di tích lịch sử, văn hóa; nền ẩm thực; sản phẩm thủ công, truyền thống của Kazakhstan và Việt Nam chắc chắn sẽ thu hút sự quan tâm lớn của du khách", bà Aida Balayeva nhấn mạnh.

Điều đặc biệt có ý nghĩa là Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam năm 2026 được tổ chức trở lại sau một thời gian dài gián đoạn. Lần gần nhất, Ngày Văn hóa Việt Nam tại Kazakhstan được tổ chức là vào năm 2012, còn Những Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam diễn ra vào năm 2013. Vì vậy, hoạt động lần này là bước tiến quan trọng nhằm khơi dậy và đưa quan hệ văn hóa, nhân văn giữa hai nước lên tầm cao mới. Bà Aida Balayeva tin tưởng rằng, sự kiện giúp khơi dậy sự quan tâm của người dân Việt Nam đối với Kazakhstan, đồng thời góp phần thúc đẩy du lịch và các hoạt động giao lưu sáng tạo trong tương lai.

Góp phần củng cố nền tảng giao lưu nhân dân, vun đắp tình hữu nghị

Phát biểu chào mừng, Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân đánh giá, không gian thảo nguyên rộng lớn và đời sống du mục đã hình thành một nền văn hóa giàu bản sắc của Kazakhstan với tinh thần đề cao lòng hiếu khách, tinh thần cộng đồng, sự gắn bó với thiên nhiên và khát vọng tự do. Trong khi đó, Việt Nam là đất nước có nền văn hóa lâu đời, thống nhất trong đa dạng với cộng đồng 54 dân tộc. Trải qua hàng nghìn năm lịch sử dựng nước và giữ nước, nhân dân Việt Nam đã bồi đắp nên những giá trị bền vững về lòng yêu nước, nhân ái, nghĩa tình, đoàn kết, cần cù và sáng tạo.

Những tiết mục đưa văn hóa Kazakhstan đến gần hơn với khán giả Việt Nam

Tiết mục hòa tấu nhạc cụ dân tộc "Trống cơm" do nghệ sĩ hai nước thể hiện

"Từ những làn điệu dân ca, nghệ thuật truyền thống đến các di sản văn hóa vật thể và phi vật thể phong phú, văn hóa Việt Nam phản ánh sâu sắc tâm hồn, cốt cách dân tộc. Đồng thời, văn hóa Việt Nam luôn được mở rộng, có sự giao lưu và tiếp biến với văn hóa các quốc gia, dân tộc để làm giàu thêm bản sắc của mình. Chính sự phong phú và những giá trị nhân văn tương đồng ấy đã tạo nền tảng thuận lợi để nhân dân Việt Nam và Kazakhstan thêm gần gũi, đồng cảm và hiểu biết lẫn nhau", Phó Chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân khẳng định. Việt Nam luôn coi hợp tác văn hóa là một trong những nền tảng quan trọng để đưa quan hệ Đối tác chiến lược Việt Nam - Kazakhstan ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất và hiệu quả. Tiếp nối thành công của Ngày Văn hóa Việt Nam tại Kazakhstan năm 2025, Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam năm 2026 là bước triển khai một cách cụ thể, sinh động các thỏa thuận của lãnh đạo cấp cao hai nước.

Phó Chủ tịch nước tin tưởng rằng, chương trình nghệ thuật với sự tham gia tích cực của đội ngũ nghệ sĩ hai nước góp phần giúp công chúng cảm nhận rõ hơn vẻ đẹp, sức sống và chiều sâu của văn hóa Kazakhstan; cũng như nét tương đồng và đặc sắc của văn hóa mỗi nước, vun đắp tình cảm gần gũi, chân thành giữa Việt Nam - Kazakhstan.

Sau phần lễ trang trọng, không gian Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam năm 2026 trở nên rộn ràng, giàu cảm xúc với chương trình nghệ thuật mang đậm dấu ấn văn hóa của hai đất nước. Không đơn thuần là chuỗi tiết mục biểu diễn, chương trình trở thành "nhịp cầu" văn hóa, nơi những giá trị văn hóa truyền thống của Kazakhstan và Việt Nam được giới thiệu, giao thoa và cùng tạo nên những thanh âm đồng điệu. Điểm đáng chú ý của chương trình là cách các tiết mục được xây dựng trên sự đan xen giữa âm nhạc, múa và nghệ thuật trình diễn. Điệu múa *Shashu*, màn hòa tấu *Tartu*… đưa khán giả đến không gian đậm sắc màu văn hóa Kazakhstan, vừa lạ lẫm, vừa cuốn hút bởi nhịp điệu.

Nếu những tiết mục mang bản sắc Kazakhstan mở ra một không gian văn hóa mới mẻ thì các ca khúc của Việt Nam như *Người Hà Nội*, *Hà Nội 12 mùa hoa* do chính các nghệ sĩ Kazakhstan thể hiện lại tạo nên điểm nhấn đặc biệt. Việc những giai điệu quen thuộc của Việt Nam được cất lên qua giọng hát của nghệ sĩ Kazakhstan mang ý nghĩa vượt ra ngoài tiết mục biểu diễn nghệ thuật. Đó là biểu hiện sinh động cho sự trân trọng các giá trị văn hóa của nhau.

Chương trình nghệ thuật trong khuôn khổ Ngày Văn hóa Kazakhstan tại Việt Nam năm 2026 không chỉ mang đến một không gian thưởng thức nghệ thuật đa sắc màu, mà còn góp phần thúc đẩy giao lưu và tăng cường sự hiểu biết giữa nhân dân hai nước. Thông qua nghệ thuật, những giá trị văn hóa đặc trưng của Việt Nam và Kazakhstan được giới thiệu, kết nối và lan tỏa. Qua đó, chương trình góp phần củng cố nền tảng giao lưu nhân dân, vun đắp tình hữu nghị và tạo thêm động lực cho hợp tác văn hóa - nghệ thuật giữa hai nước trong thời gian tới.■

ITE HCMC 2026:

Khẳng định sức hấp dẫn và đối tác tin cậy

● **Bài, ảnh: HOÀNG HẢI**

Qua 20 năm tổ chức, ITE HCMC 2026 không chỉ ghi dấu về quy mô mà còn khẳng định sức hấp dẫn, năng lực kết nối, vị thế của Việt Nam và đối tác du lịch tin cậy của thế giới. Đó là khẳng định của Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong tại Lễ khai mạc Hội chợ Du lịch Quốc tế TP.HCM lần thứ 20 (ITE HCMC 2026) diễn ra ngày 27.8 tại TP.HCM. Sự kiện do Bộ VHTTDL và UBND TP.HCM chỉ đạo tổ chức với chủ đề "Kết nối sống động - Điểm đến toàn cầu".

Dự và thực hiện nghi thức khai mạc có các đồng chí: Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM Trần Lưu Quang; Bí thư Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà - Trưởng Ban Chỉ đạo Nhà nước về Du lịch; nguyên Phó Chủ tịch nước Đặng Thị Ngọc Thịnh; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong cùng đại diện lãnh đạo nhiều địa phương trong và ngoài nước…

Cùng dự có Bộ trưởng, Trưởng đoàn Du lịch các quốc gia Campuchia, Lào, Myanmar, Thái Lan, các Đại sứ, đại diện các cơ quan ngoại giao và các tổ chức quốc tế, Văn phòng kinh tế - thương mại - văn hóa tại TP. HCM cùng đông đảo du khách trong nước và quốc tế.

Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh và các đại biểu tham quan tại ITE HCMC 2026

Nền tảng giao thương chiến lược về xúc tiến du lịch quốc tế

Diễn ra từ ngày 27-29.8 với chuỗi hoạt động xúc tiến thương mại, kết nối giao thương, đối thoại chính sách và trải nghiệm du lịch… ITE HCMC 2026 mang đến loạt cơ hội cho các doanh nghiệp quảng bá sản phẩm, thiết lập mạng lưới đối tác thực chất, đón đầu xu hướng và hợp tác quốc tế bền vững. Trong đó, điểm nhấn nổi bật của ITE HCMC 2026 là Chương trình Người mua quốc tế (International Buyers) với sự gia tăng về chất lượng và tính đa dạng trên nhiều lĩnh vực. Đáng chú ý trong số đó, có nhiều thương hiệu quốc tế uy tín lần đầu tiên tham dự ITE HCMC.

Nổi bật trong nhóm đối tác quốc tế là TUI Group và DERTOUR - những tập đoàn du lịch lớn của châu Âu; Flight Centre Travel Group và Ignite Travel Group - các doanh nghiệp du lịch có mạng lưới rộng tại thị trường quốc tế; Trip.com Group - tập đoàn công nghệ du lịch toàn cầu… cùng các doanh nghiệp chuyên sâu về du lịch cao cấp, du lịch trải nghiệm như Goway, Remote Lands, Uniworld TTC.

Theo Ban tổ chức, sự hiện diện của các đối tác lớn, đa dạng về lĩnh vực và thị trường cho thấy sức hút ngày càng hấp dẫn của ITE HCMC trên thị trường quốc tế. Đồng thời khẳng định vai trò là nền tảng giao thương chiến lược về xúc tiến du lịch quốc tế, kết nối điểm đến, hợp tác và thu hút dòng khách chất lượng cho các điểm đến của Việt Nam và khu vực Mê Kông.

Bên cạnh sức hút quốc tế, hội chợ còn là "ngôi nhà chung" của 34 tỉnh, thành phố trên cả nước cùng các tập đoàn lớn trong lĩnh vực lữ hành, lưu trú, hàng không, vận chuyển và công nghệ du lịch thiết lập đối tác thực chất, đón đầu xu hướng và hợp tác quốc tế bền vững.

Khẳng định đối tác du lịch tin cậy của thế giới

Phát biểu khai mạc ITE HCMC 2026, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong cho biết, Hội chợ lần này được ghi dấu bằng một quy mô hơn 500 đơn vị triển lãm và thương hiệu du lịch, 260 người mua quốc tế đến từ hơn 35 quốc gia và vùng lãnh thổ, cùng hơn 20.000 cuộc hẹn giao thương B2B được kết nối trực tiếp…

Theo Thứ trưởng Hồ An Phong, điều làm nên giá trị của ITE HCMC 2026 không chỉ là những con số, mà chính là niềm tin cùng sự đồng hành và tình hữu nghị của cộng đồng quốc tế dành cho Việt Nam. Đồng thời, khẳng định sức hấp dẫn, năng lực kết nối và vị thế ngày càng được củng cố của Việt Nam như một điểm đến và một đối tác du lịch tin cậy của thế giới.

Các đại biểu thực hiện nghi thức khai mạc ITE HCMC 2026

Thứ trưởng Hồ An Phong nhấn mạnh, với chủ đề "Kết nối sống động - Điểm đến toàn cầu", ITE HCMC 2026 không chỉ mở ra cơ hội kết nối thị trường, gặp gỡ giao thương, mà hướng tới một cách tiếp cận rộng hơn về tương lai của du lịch. Đó là kết nối bản sắc với sáng tạo, để di sản, ẩm thực và những giá trị đặc sắc của văn hóa, con người Việt Nam trở thành nguồn cảm hứng tạo nên những trải nghiệm khác biệt và lợi thế cạnh tranh quốc tế; kết nối công nghệ với con người, để trí tuệ nhân tạo, dữ liệu và du lịch thông minh mở rộng khả năng tiếp cận, cá nhân hóa hành trình và đưa những điểm đến Việt Nam đến gần hơn với du khách quốc tế.

"ITE HCMC không chỉ kết nối những nơi du khách muốn đến, mà kết nối những giá trị, những con người và những giải pháp để cùng kiến tạo một tương lai du lịch bền vững, sáng tạo và có sức cạnh tranh toàn cầu. Bộ VHTTDL cam kết luôn giữ vai trò kiến tạo, đồng hành, chủ động tháo gỡ khó khăn về thể chế và chính sách, mở rộng tối đa không gian phát triển để mọi ý tưởng kinh doanh du lịch bền vững tại Việt Nam đều có thể được thực hiện", Thứ trưởng Hồ An Phong khẳng định.

Doanh nghiệp du lịch trong và ngoài nước tìm kiếm cơ hội hợp tác

Chủ động thích ứng xu hướng mới

Theo ông Nguyễn Lộc Hà, Phó Chủ tịch Thường trực UBND TP.HCM, ngành Du lịch đang đứng trước những thay đổi nhanh chóng về nhu cầu thị trường, phương thức tiếp cận du khách và mô hình kinh doanh... Điều này đặt ra yêu cầu đối với các điểm đến không chỉ là thu hút khách, mà còn phải nâng cao chất lượng dịch vụ, đa dạng hóa sản phẩm, tăng sức cạnh tranh và chủ động thích ứng với những xu hướng mới.

Ông Hà cho biết, xác định liên kết và hợp tác là một trong những giải pháp quan trọng để thực hiện mục tiêu đó, TP.HCM sẽ tiếp tục tăng cường liên kết với các địa phương trong cả nước để hình thành các chuỗi sản phẩm, chương trình và hành trình du lịch có sức hấp dẫn cao hơn. Đồng thời thúc đẩy hợp tác với các thị trường quốc tế để mở rộng thị trường và nâng cao chất lượng dòng khách quốc tế; chú trọng thúc đẩy chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo, phát triển các sản phẩm du lịch có hàm lượng công nghệ cao, nâng cao năng lực quản trị điểm đến; quan tâm phát triển du lịch xanh, bảo vệ tài nguyên, gìn giữ các giá trị văn hóa...

Phó Chủ tịch Thường trực UBND TP.HCM khẳng định, Thành phố cam kết tiếp tục tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động đầu tư, kinh doanh và hợp tác trong lĩnh vực du lịch; đồng hành cùng cộng đồng doanh nghiệp, tăng cường quảng bá điểm đến; cải thiện chất lượng môi trường du lịch và nâng cao năng lực phục vụ du khách.

Cùng ngày, đã diễn ra các hoạt động tham quan, kết nối và giao thương, gặp gỡ trực tiếp giữa doanh nghiệp du lịch trong và ngoài nước… Đặc biệt, đến với ITE HCMC 2026, công chúng và du khách sẽ thỏa sức khám phá chuỗi sản phẩm, tour tuyến mới lạ cùng hàng ngàn chương trình kích cầu, ưu đãi du lịch và trải nghiệm tương tác hấp dẫn... ■

PHÓ THỦ TƯỚNG PHẠM THỊ THANH TRÀ:

"Muốn đi xa hãy đi cùng nhau"

● THÙY TRANG - HỒNG HẠNH; ảnh: NHẬT NAM

Trong khuôn khổ Hội chợ Du lịch Quốc tế TP.HCM lần thứ 20 (ITE HCMC 2026), hôm qua 27.8, Bộ VHTTDL phối hợp UBND TP.HCM tổ chức Diễn đàn Du lịch cấp cao với chủ đề "Du lịch MICE trong kỷ nguyên mới: Bền vững - Kết nối - Cơ hội", tại Trung tâm Hội chợ và Triển lãm Sài Gòn (SECC).

Tham dự diễn đàn có Bí thư Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà - Trưởng Ban Chỉ đạo Nhà nước về du lịch; Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh - Phó trưởng Ban Chỉ đạo Nhà nước về Du lịch; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong - Ủy viên thường trực Ban Chỉ đạo Nhà nước về du lịch. Về phía địa phương, có Phó Chủ tịch thường trực UBND TP.HCM Nguyễn Lộc Hà; đại diện Lãnh đạo UBND các tỉnh, thành phố: Cần Thơ, An Giang, Cà Mau, Thanh Hóa.

Về phía đại biểu quốc tế, có Bộ trưởng Bộ Du lịch Vương quốc Campuchia Hout Hak; Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Khách sạn và Du lịch, Cộng hoà Liên bang Myanmar Maung Myint; Thứ trưởng Bộ Văn hoá và Du lịch, CHDCND Lào Darany Phommavongsa; Giám đốc Cơ quan Du lịch Thái Lan (TAT), Bộ Du lịch và Thể thao Vương quốc Thái Lan Thapanee Kiatphaibool; cùng sự hiện diện của các vị đại sứ, các Tổng Lãnh sự các nước Campuchia, Myanmar, Nicaragua, đại diện lãnh đạo các cơ quan ngoại giao, các tổ chức quốc tế.

MICE cần trở thành sản phẩm chiến lược

Phát biểu chỉ đạo tại Diễn đàn, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà ghi nhận, đánh giá cao Bộ VHTTDL, TP.HCM cùng các cơ quan, hiệp hội, doanh nghiệp đã phối hợp tổ chức ITE HCMC 2026. Theo Phó Thủ tướng, sau 20 năm, ITE HCMC đã vượt khỏi khuôn khổ một hội chợ xúc tiến du lịch, trở thành nền tảng kết nối thị trường, đối thoại chính sách và thúc đẩy hợp tác du lịch giữa Việt Nam với khu vực và thế giới.

Phó Thủ tướng cho rằng du lịch thế giới đang chuyển mạnh theo hướng chất lượng, sáng tạo, kết nối và bền vững. Trong xu thế đó, MICE không chỉ là sản phẩm du lịch giá trị cao mà còn tạo cầu nối về thương mại, đầu tư, tri thức, công nghệ và văn hóa. Đông Nam Á và Tiểu vùng Mê Kông có nhiều lợi thế để phát triển MICE, song theo Phó Thủ tướng, lợi thế riêng của từng điểm đến chưa đủ để tạo sức cạnh tranh trong khu vực và quốc tế. Điều cần thiết là tăng cường liên kết, chuyển từ phát triển riêng lẻ sang cùng xây dựng không gian MICE có sức cạnh tranh cao.

Phó Thủ tướng đề nghị các nước trong khu vực tập trung vào ba hướng: Cùng mở rộng thị trường thông qua kết nối điểm đến, hàng không, sản phẩm và xúc tiến chung, phát triển các hành trình MICE đa quốc gia; cùng nâng cao chất lượng, thúc đẩy MICE xanh hơn, thông minh hơn, chuyên nghiệp hơn; kết nối MICE với thương mại, đầu tư, khoa học - công nghệ, công nghiệp văn hóa và đổi mới sáng tạo để tạo thêm giá trị.

"Muốn đi xa hãy đi cùng nhau, muốn bay cao hãy bay cùng nhau. Đó cũng là tinh thần Việt Nam muốn chia sẻ với bạn bè quốc tế: Cùng kết nối, cùng đồng hành và cùng mở ra những cơ hội phát triển mới", Phó Thủ tướng nhấn mạnh, đồng thời mong muốn các đại biểu chia sẻ kinh nghiệm, đề xuất sáng kiến thiết thực để phát triển du lịch MICE theo hướng bền vững, tăng cường kết nối và mở rộng cơ hội hợp tác.

Đối với Việt Nam, Phó Thủ tướng cho rằng MICE cần được định vị là sản phẩm chiến lược của du lịch, hướng tới dòng khách chất lượng cao, đồng thời tạo động lực cho thương mại, đầu tư và nâng cao sức cạnh tranh quốc gia. Để thực hiện mục tiêu này, Phó Thủ tướng đề nghị tập trung hoàn thiện thể chế, đồng bộ hạ tầng và xây dựng định hướng phát triển MICE quốc gia; đổi mới sản phẩm, mở rộng thị trường và xây dựng thương hiệu; đẩy mạnh chuyển đổi xanh, chuyển đổi số, ứng dụng AI, dữ liệu và nền tảng số; đồng thời phát triển nguồn nhân lực và doanh nghiệp có năng lực cạnh tranh.

"Với TP.HCM, tôi đề nghị tiếp tục phát huy lợi thế của một đô thị quốc tế, phát triển các sản phẩm đặc trưng như du lịch đô thị, văn hóa, lịch sử, ẩm thực, mua sắm và du lịch cộng đồng. Thành phố được kỳ vọng giữ vai trò tiên phong, hướng tới trở thành trung tâm MICE có sức cạnh tranh cao của khu vực", Phó Thủ tướng nhấn mạnh.

Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà cũng đề nghị tiếp tục nâng tầm Hội chợ Du lịch Quốc tế TP.HCM thành nền tảng kết nối chính sách, thị trường, doanh nghiệp và các điểm đến quốc tế, góp phần đưa thành phố trở thành đầu tàu du lịch phía Nam và điểm đến quốc tế của Việt Nam.

Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà phát biểu chỉ đạo tại Diễn đàn

Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh phát biểu tại Diễn đàn

Định hình tương lai du lịch MICE

Diễn đàn tập trung trao đổi về những chuyển dịch lớn của thị trường MICE, yêu cầu phát triển bền vững, ứng dụng công nghệ, cơ chế chính sách và mô hình hợp tác công - tư, qua đó tìm kiếm những giải pháp nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của Việt Nam và từng bước đưa Việt Nam trở thành điểm đến MICE có vị thế trong khu vực và trên thế giới.

Trên nền tảng các định hướng cấp Chính phủ, Phiên 1 - Tham luận về phát triển du lịch MICE, mở rộng góc nhìn từ chiến lược phát triển của Việt Nam đến những chuyển dịch của thị trường quốc tế, yêu cầu về phát triển bền vững và cơ hội hợp tác trong khu vực. Các tham luận tiếp cận MICE từ những góc nhìn bổ trợ cho nhau: Tầm nhìn và năng lực cạnh tranh của Việt Nam; xu hướng thị trường dựa trên dữ liệu; phát triển MICE bền vững; vai trò của kết nối, sự kiện quốc tế trong mở rộng cơ hội đầu tư, thương mại và hợp tác.

Ở phiên 2 với chủ đề "Du lịch MICE trong kỷ nguyên mới: Bền vững - Kết nối - Cơ hội" mở rộng không gian đối thoại giữa các chuyên gia quốc tế và cộng đồng doanh nghiệp. Nội dung trao đổi tập trung vào những vấn đề có tính thực tiễn cao gồm: Xu hướng và dữ liệu thị trường MICE; giải pháp tổ chức sự kiện xanh và đo lường tác động bền vững; đổi mới sáng tạo, ứng dụng công nghệ; cơ chế hợp tác công - tư (PPP) nhằm biến các chính sách hỗ trợ MICE thành nguồn lực kinh tế cụ thể.

Lấy chuyển đổi số và chuyển đổi xanh làm năng lực cạnh tranh

Kết luận Diễn đàn, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh cho biết, trên cơ sở tiếp thu, tổng hợp đầy đủ các sáng kiến, khuyến nghị và đề xuất của đại biểu, Bộ sẽ xây dựng Báo cáo khuyến nghị chính sách về phát triển du lịch MICE để báo cáo cấp có thẩm quyền. Qua đó, nghiên cứu triển khai các sáng kiến được đề xuất tại Diễn đàn thành những sản phẩm cụ thể, góp phần cụ thể hóa các định hướng của Chính phủ.

Theo Bộ trưởng, để cùng hiện thực hóa mục tiêu "Định hình tương lai du lịch MICE", cần sự tham gia đồng bộ của các địa phương, cộng đồng doanh nghiệp và các đối tác quốc tế. Đối với các địa phương, Bộ VHTTDL đề nghị tiếp tục phát huy vai trò tiên phong, từng bước khẳng định vị thế trung tâm du lịch MICE của Việt Nam và khu vực; chủ động cải thiện môi trường kinh doanh, triển khai hiệu quả các cơ chế, chính sách hỗ trợ, trong đó có chính sách đặc thù của địa phương. Cùng với đó là đầu tư đồng bộ hạ tầng giao thông, hạ tầng số và nâng cao chất lượng dịch vụ, hướng tới trở thành điểm đến ưu tiên của các sự kiện quốc tế.

Với cộng đồng doanh nghiệp, Bộ trưởng đề nghị chủ động đổi mới mô hình quản trị, lấy chuyển đổi số và chuyển đổi xanh làm năng lực cạnh tranh, tăng cường ứng dụng công nghệ mới và liên kết giữa các doanh nghiệp để hình thành chuỗi cung ứng dịch vụ MICE chuyên nghiệp, đồng bộ, đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế ngày càng cao.

Đối với các tổ chức quốc tế, hiệp hội và đối tác toàn cầu, Việt Nam mong muốn tiếp tục là đối tác tin cậy, chủ động trong mạng lưới MICE quốc tế; đồng thời tăng cường hợp tác trong chia sẻ tri thức, dữ liệu, kinh nghiệm, tư vấn kỹ thuật và đào tạo nhân lực theo chuẩn quốc tế. Việt Nam cũng mong nhận được sự phối hợp trong kết nối, vận động và thu hút thêm các hội nghị, triển lãm, sự kiện quy mô khu vực và quốc tế tổ chức tại Việt Nam.

"Chúng ta sẽ cùng nhau xây dựng một hệ sinh thái MICE tạo ra giá trị gia tăng cao hơn cho du lịch và đóng góp tích cực vào sự phát triển của MICE toàn cầu", Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh nhấn mạnh, đồng thời cho rằng mục tiêu này sẽ được thúc đẩy khi Chính phủ kiến tạo, địa phương tiên phong, doanh nghiệp đổi mới và cộng đồng quốc tế đồng hành. ■

KỶ NIỆM 81 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG

Giữ mạch nguồn, mở đường sáng tạo

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN; ảnh: TR.HUẤN

Kỷ niệm 81 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa không chỉ là dịp nhìn lại một hành trình đã gắn bó sâu sắc với sự nghiệp cách mạng, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước tham quan triển lãm tại Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa (23.8.2025)

> *Khi văn hóa thấm sâu vào từng quyết sách, từng thiết chế và từng hành vi xã hội; khi mỗi người dân vừa là người thụ hưởng, vừa là chủ thể sáng tạo và đại sứ của văn hóa dân tộc, văn hóa sẽ không chỉ giúp chúng ta biết mình là ai, mà còn giúp đất nước thêm sức mạnh để kiến tạo một tương lai phồn vinh, hạnh phúc, nhân văn và có vị thế xứng đáng trên thế giới.*

Quan trọng hơn, đây là thời điểm để ngành Văn hóa xác định một tâm thế mới: Giữ vững mạch nguồn dân tộc nhưng không khép mình trong quá khứ; bảo vệ những giá trị cốt lõi nhưng không ngăn cản sáng tạo; tiếp tục thực hiện sứ mệnh "phải soi đường cho quốc dân đi", đồng thời trở thành nguồn lực nội sinh, sức mạnh mềm và động lực kiến tạo tương lai đất nước.

Khơi thông nguồn lực văn hóa

Ngày 28.8.1945, trong những ngày đầu tiên của chính quyền cách mạng, Bộ Thông tin, Tuyên truyền, tiền thân của ngành Văn hóa ngày nay được thành lập. Sự kiện ấy cho thấy một tầm nhìn đặc biệt: Để bảo vệ nền độc lập, quy tụ lòng dân và xây dựng xã hội mới, nhất thiết phải tạo dựng được nền tảng tinh thần tương xứng.

Trong những năm tháng kháng chiến, văn hóa không đứng bên ngoài cuộc đấu tranh của dân tộc. Văn học, nghệ thuật, báo chí, điện ảnh và các hoạt động văn hóa quần chúng đã trở thành một mặt trận. Lời thơ, tiếng hát, trang sách và những thước phim bồi đắp lòng yêu nước, nuôi dưỡng niềm tin, biến tình cảm quê hương thành ý chí chiến đấu và khát vọng độc lập. Những người làm văn hóa khi ấy không chỉ sáng tạo tác phẩm. Họ còn trực tiếp góp phần hình thành nên diện mạo tinh thần của một dân tộc đang đấu tranh để tự quyết định vận mệnh của mình. Nhiều người vừa là nghệ sĩ, trí thức, cán bộ, vừa là chiến sĩ; đem tài năng và cả cuộc đời phụng sự nhân dân. Chính từ thực tiễn ấy, tư tưởng "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi" trở thành một triết lý có sức sống lâu bền: Văn hóa không phải là phần trang trí bên ngoài sự phát triển mà là ánh sáng định hướng cho con người và xã hội.

Trong công cuộc kiến thiết đất nước, thống nhất non sông và tiến hành đổi mới, ngành Văn hóa tiếp tục thực hiện một nhiệm vụ âm thầm nhưng vô cùng hệ trọng: Giữ cho mạch nguồn văn hóa dân tộc không bị đứt gãy qua những biến động của lịch sử. Chúng ta đã phục hồi, bảo vệ và phát huy hàng nghìn di tích; nhiều di sản văn hóa vật thể và phi vật thể được thế giới ghi danh; các loại hình văn học, nghệ thuật không ngừng tìm tòi, đổi mới; phong trào xây dựng đời sống văn hóa từ cơ sở góp phần củng cố sự gắn kết cộng đồng. Giao lưu quốc tế ngày càng mở rộng, giúp hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đến gần hơn với bạn bè thế giới. Thành tựu lớn nhất của 81 năm ngành Văn hóa, vì thế, không chỉ được đo bằng số lượng di sản, công trình, danh hiệu hay tác phẩm. Thành tựu sâu xa hơn là chúng ta đã giữ được căn cốt văn hóa của dân tộc; giữ được tiếng Việt, ký ức cộng đồng, lòng yêu nước, tinh thần nhân nghĩa, ý chí tự cường và khát vọng hướng thiện. Chính nền tảng ấy giúp dân tộc Việt Nam có thể tiếp nhận tinh hoa nhân loại mà không hòa tan, hội nhập ngày càng sâu rộng nhưng vẫn nhận ra khuôn mặt tinh thần của chính mình.

Chương trình nghệ thuật tại Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa

Tuy nhiên, niềm tự hào về quá khứ không thể thay thế cho tinh thần nhìn thẳng vào những vấn đề của hiện tại. Trong một số giai đoạn, văn hóa vẫn chưa được đặt đúng tầm, chưa thực sự ngang hàng với kinh tế và chính trị. Ở một số nơi, văn hóa còn bị hiểu hẹp là lễ hội, biểu diễn, tuyên truyền hoặc những hoạt động mang tính phong trào; chưa được nhìn nhận đầy đủ như một hệ điều tiết sự phát triển, hình thành nhân cách, củng cố niềm tin và tạo dựng sức hấp dẫn của đất nước.

Trong giai đoạn mới, yêu cầu đặt ra không chỉ là tiếp tục bảo tồn những gì cha ông để lại, mà còn phải chuyển hóa nguồn vốn văn hóa thành năng lực sáng tạo, sản phẩm có giá trị và sức mạnh phát triển. Bảo tồn không thể đồng nghĩa với đóng kín di sản trong tủ kính. Di sản phải sống trong cộng đồng, tham gia vào đời sống đương đại, tạo ra sinh kế chính đáng và truyền cảm hứng cho những sáng tạo mới. Đó là cách tốt nhất để quá khứ trở thành điểm tựa cho tương lai.

Để văn hóa trở thành động lực phát triển

Bước vào kỷ nguyên số, môi trường hoạt động của ngành Văn hóa đang thay đổi nhanh chóng. Trí tuệ nhân tạo, kinh tế sáng tạo và các nền tảng xuyên biên giới làm biến đổi cách con người sáng tạo, phân phối và hưởng thụ văn hóa. Một sản phẩm Việt Nam có thể tiếp cận công chúng toàn cầu chỉ sau vài giây, nhưng nội dung độc hại cũng có thể lan truyền với tốc độ tương tự. Dữ liệu, bản quyền và công nghệ đang trở thành những yếu tố quan trọng của quyền lực văn hóa.

Trong bối cảnh ấy, ngành Văn hóa không thể chỉ tiếp tục vận hành bằng tư duy cấp phép, kiểm soát và xử lý sự vụ. Cần thực hiện bước chuyển mạnh mẽ từ "quản lý văn hóa" sang "kiến tạo phát triển văn hóa". Kiến tạo không có nghĩa là buông lỏng quản lý, mà là chuyển sang một năng lực quản trị cao hơn: Nhà nước xác lập tầm nhìn, hoàn thiện luật chơi, bảo vệ những giá trị cốt lõi, đầu tư vào những lĩnh vực thị trường không thể thay thế; đồng thời tạo môi trường để văn nghệ sĩ, doanh nghiệp, cộng đồng và mỗi người dân phát huy năng lực sáng tạo.

Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam và Nghị quyết số 28/2026/QH16 của Quốc hội đã tạo ra một bước chuyển quan trọng về nhận thức và thể chế. Văn hóa ngày càng được nhìn nhận đầy đủ hơn trong mối quan hệ hữu cơ giữa nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh, sức mạnh mềm và động lực tăng trưởng. Vấn đề còn lại là phải đưa tinh thần của các nghị quyết vào cuộc sống bằng chương trình, dự án, nguồn lực và cơ chế thực thi cụ thể; tránh tình trạng chủ trương rất đúng nhưng triển khai chậm, phân tán hoặc thiếu khả năng đo lường.

Trước hết, cần chuyển từ bảo tồn thụ động sang bảo tồn sống. Di sản chỉ thực sự có tương lai khi được cộng đồng tiếp tục thực hành, được thế hệ trẻ đón nhận và được sáng tạo lại một cách có trách nhiệm. Số hóa, hộ chiếu số, bảo tàng thông minh, công nghệ thực tế ảo và các nền tảng kể chuyện mới có thể mở rộng khả năng tiếp cận di sản. Tuy nhiên, công nghệ không thể thay thế con người và cộng đồng. Quá trình số hóa phải đi đôi với bảo vệ dữ liệu, bản quyền, tri thức truyền thống và quyền lợi của chủ thể nắm giữ di sản.

"Vốn mồi" của Nhà nước cần dẫn dắt các nguồn lực xã hội. Cơ chế hợp tác công - tư phải được hoàn thiện để doanh nghiệp có thể tham gia khai thác không gian công cộng, tài sản công và giá trị kinh tế của di sản nhưng vẫn bảo đảm lợi ích của Nhà nước, cộng đồng và các thế hệ tương lai. Không thể để những nhà hát, bảo tàng, công trình văn hóa hoặc không gian có giá trị bị bỏ không vì sợ trách nhiệm, nhưng cũng không thể nhân danh xã hội hóa để tư nhân hóa lợi ích và đẩy rủi ro về phía Nhà nước.

Phát triển công nghiệp văn hóa cũng không nên được hiểu đơn giản là thương mại hóa văn hóa. Đó là quá trình tổ chức sự sáng tạo thành chuỗi giá trị, để một ý tưởng có thể trở thành tác phẩm, sản phẩm, dịch vụ và tài sản trí tuệ có khả năng cạnh tranh. Một bộ phim thành công không chỉ tạo doanh thu phòng vé mà còn có thể quảng bá du lịch, âm nhạc, thời trang, ẩm thực và địa điểm quay. Một lễ hội được tổ chức tốt có thể tạo thêm thị trường cho thủ công truyền thống, thiết kế, nghệ thuật biểu diễn và sinh kế cộng đồng. Muốn làm được

NGÀNH VĂN HÓA (28.8.1945 - 28.8.2026):

điều đó, chính sách văn hóa phải có tư duy liên ngành, liên vùng, tránh tình trạng mỗi cơ quan quản lý một phần khiến nguồn lực không thể kết nối thành hệ sinh thái.

Đặc biệt, Nhà nước không chỉ có trách nhiệm mở đường mà còn phải bảo vệ sự sáng tạo. Một thị trường văn hóa lành mạnh không thể hình thành nếu bản quyền bị xâm phạm, nghệ sĩ không sống được bằng lao động nghề nghiệp, còn các sản phẩm sao chép và nội dung câu khách lại chiếm ưu thế. Cần phát triển hạ tầng bản quyền số, cơ chế chia sẻ doanh thu công bằng, công cụ bảo vệ dữ liệu văn hóa và trách nhiệm minh bạch của các nền tảng xuyên biên giới. Chỉ khi quyền lợi hợp pháp của người sáng tạo được tôn trọng, chúng ta mới có thể khuyến khích tài năng, thu hút đầu tư và hình thành những thương hiệu văn hóa Việt Nam đủ sức vươn ra thế giới.

Trung tâm của toàn bộ quá trình ấy phải là con người. Chúng ta có thể xây dựng thêm nhiều công trình, tổ chức thêm nhiều lễ hội, tạo ra nhiều sản phẩm, nhưng nếu con người trở nên vô cảm hơn, gia đình lỏng lẻo hơn, cộng đồng chia rẽ hơn và niềm tin xã hội suy giảm thì phát triển văn hóa chưa đạt tới mục tiêu. Văn hóa phải góp phần hình thành những con người có lòng yêu nước, nhân ái, trung thực, trách nhiệm, kỷ luật và sáng tạo; biết tôn trọng sự khác biệt nhưng không thờ ơ với lợi ích chung; có năng lực hội nhập mà không đánh mất bản sắc. Trong môi trường số, một nhiệm vụ cấp thiết khác là xây dựng "sức đề kháng văn hóa" và "sức đề kháng số" cho mỗi công dân, nhất là thanh thiếu niên. Quản lý bằng việc gỡ bỏ và xử phạt luôn đi sau sự việc. Giải pháp căn cơ hơn phải là sự kết hợp giữa pháp luật, công nghệ, giáo dục, trách nhiệm của nền tảng, vai trò của gia đình và khả năng tự chủ của mỗi con người. Bên cạnh ngăn chặn cái xấu, cần tạo ra nhiều sản phẩm tốt, hấp dẫn, nhân văn để cái đẹp có khả năng dẫn dắt công chúng.

Trong bài phát biểu tại Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhấn mạnh văn hóa phải đi trước một bước, soi đường, dẫn dắt, bồi đắp bản lĩnh, củng cố niềm tin và hình thành năng lực mềm quốc gia. "Đi trước" không có nghĩa là áp đặt những khuôn mẫu có sẵn lên đời sống. Đi trước là khả năng nhận diện sớm những biến đổi xã hội, dự báo các vấn đề văn hóa và đạo đức sẽ nảy sinh, đồng thời tạo ra những giá trị đủ sức thuyết phục để con người tự nguyện hướng tới điều tốt đẹp.

Kỷ niệm 81 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa, chúng ta có quyền tự hào về một hành trình đã đồng hành cùng dân tộc qua chiến tranh, kiến quốc, đổi mới và hội nhập. Nhưng tự hào về quá khứ phải được chuyển hóa thành trách nhiệm đối với tương lai. Ngành Văn hóa cần tiếp tục giữ mạch nguồn truyền thống nhưng phải dũng cảm mở đường cho sáng tạo; bảo vệ bản sắc nhưng không khép mình; phát triển thị trường nhưng không đánh đổi các giá trị cốt lõi; ứng dụng công nghệ nhưng luôn đặt con người và phẩm giá con người ở vị trí trung tâm. ■

Bảo tồn, phát huy giá trị di sản phải gắn với thực tiễn

Nhìn lại chặng đường 81 năm xây dựng và trưởng thành của ngành Văn hóa, một trong những thành tựu đáng ghi nhận là công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản ngày càng được quan tâm và có những chuyển biến tích cực. Trong thời gian qua, ở các địa phương, công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản đã đạt nhiều kết quả.

Một điểm rất đáng mừng là nhân dân ngày càng đồng tình, ủng hộ và tham gia vào công tác bảo tồn di sản. Người dân không chỉ là chủ thể mà còn đóng góp công sức, tiền của để cùng Nhà nước bảo tồn, gìn giữ những giá trị văn hóa của cha ông. Đây là điều rất quan trọng, bởi khi nhân dân đồng thuận và cùng tham gia thì công tác bảo tồn sẽ có nền tảng vững chắc hơn. Thực tế cho thấy, nhiều địa phương đã biết khai thác, phát huy những giá trị văn hóa, di sản gắn với phát triển du lịch. Những kết quả đạt được trong thời gian qua, đặc biệt là sự tăng trưởng của du lịch tại nhiều địa phương, cho thấy văn hóa, di sản đang ngày càng trở thành một nguồn lực quan trọng cho phát triển.

Trên cơ sở Nghị quyết 80 của Bộ Chính trị, ngành Văn hóa và các địa phương cần chủ động xây dựng các đề án, chương trình với tầm nhìn chiến lược, dài hạn hơn. Đây là bước chuyển rất quan trọng trong tư duy phát triển, bởi bảo tồn di sản không chỉ nhằm giữ gìn những giá trị của quá khứ mà phải hướng tới việc phát huy các giá trị đó trong đời sống đương đại, trở thành nguồn lực cho phát triển địa phương và đất nước. Bảo tồn và phát huy giá trị di sản phải gắn với thực tiễn. Di sản nếu chỉ được giữ trong bảo tàng, trong hồ sơ hay trong những khu vực được bảo vệ mà không được đưa vào đời sống thì chưa phát huy hết giá trị. Điều quan trọng là phải làm sao để những giá trị ấy được lan tỏa, được nhân dân tiếp nhận và trở thành nguồn lực thực sự cho phát triển kinh tế - xã hội.

Tôi cho rằng, những kết quả đạt được hôm nay là sự nỗ lực của toàn ngành, sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và đặc biệt là sự đồng hành của nhân dân. Trong chặng đường mới, ngành Văn hóa cần tiếp tục phát huy tinh thần đó, vừa bảo tồn tốt những giá trị mà cha ông để lại, vừa tìm cách đưa những giá trị ấy vào cuộc sống, để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh và nguồn lực quan trọng cho sự phát triển của đất nước.

(Nguyên Thứ trưởng Bộ VHTTDL ĐẶNG THỊ BÍCH LIÊN)

Khơi dậy trong toàn ngành một khí thế hành động mới

Trong xu thế hiện nay, văn hóa không còn chỉ được nhìn nhận như lĩnh vực bảo tồn, tuyên truyền hay tổ chức các hoạt động phong trào, mà phải trở thành nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh, sức mạnh mềm và động lực trực tiếp thúc đẩy phát triển bền vững. Điểm đột phá trước hết là chuyển từ tư duy "quản lý văn hóa" sang "kiến tạo phát triển văn hóa".

Nhà nước không chỉ ban hành quy định, cấp phép và kiểm tra mà còn phải tạo lập môi trường thuận lợi để tài năng sáng tạo được phát hiện, các ý tưởng mới được nuôi dưỡng, doanh nghiệp văn hóa phát triển và những giá trị đặc sắc của dân tộc được chuyển hóa thành sản phẩm có sức cạnh tranh. Đầu tư cho văn hóa vì thế không đơn thuần là chi cho hoạt động xã hội, mà là đầu tư cho con người, cho năng lực sáng tạo và tương lai của quốc gia.

Tinh thần mới của ngành Văn hóa còn thể hiện ở quyết tâm đưa khoa học, công nghệ, dữ liệu và chuyển đổi số trở thành những công cụ phát triển chủ đạo. Di sản cần được số hóa để bảo tồn, phổ biến và tạo ra những trải nghiệm mới; nghệ thuật cần chủ động hiện diện trên các nền tảng số; các bảo tàng, thư viện, nhà hát và thiết chế văn hóa phải mở rộng không gian hoạt động, kết nối với công chúng bằng phương thức hiện đại. Đồng thời, cần hoàn thiện hành lang pháp lý đối với trí tuệ nhân tạo, bản quyền số và các mô hình sáng tạo mới.

Một hướng đột phá quan trọng khác là phát triển công nghiệp văn hóa gắn với xây dựng thương hiệu quốc gia. Điện ảnh, âm nhạc, thời trang, thiết kế, thủ công mỹ nghệ, trò chơi điện tử, du lịch văn hóa và nghệ thuật biểu diễn phải được tổ chức thành những hệ sinh thái sáng tạo, kết nối Nhà nước, nghệ sĩ, doanh nghiệp, cộng đồng và thị trường quốc tế. Văn hóa Việt Nam cần không chỉ được gìn giữ, mà còn phải được sáng tạo, lan tỏa và tạo ra giá trị kinh tế.

Ngày truyền thống vì vậy cần khơi dậy trong toàn ngành một khí thế hành động mới: Dám nghĩ, dám đổi mới, dám tháo gỡ những điểm nghẽn và dám chịu trách nhiệm vì sự phát triển. Sứ mệnh của ngành Văn hóa trong kỷ nguyên mới là đánh thức nguồn lực văn hóa, giải phóng sức sáng tạo của con người Việt Nam và biến bản sắc dân tộc thành sức mạnh đưa đất nước vươn xa.

(GS.TS TỪ THỊ LOAN, Chủ tịch Hiệp hội Phát triển Văn hóa cộng đồng Việt Nam)

Nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác văn hóa đối ngoại

Nhìn lại chặng đường đã qua, nhất là trong hai cuộc kháng chiến giành độc lập, tự do cho Tổ quốc, hoạt động văn hóa đối ngoại của Việt Nam được thể hiện thông qua việc kêu gọi nhân dân các nước yêu chuộng hòa bình trên thế giới ủng hộ sự nghiệp đấu tranh chính nghĩa của Việt Nam. Trong nước, nguồn lực từ văn hóa đối ngoại được dành cho giáo dục, động viên và vận động toàn quân, toàn dân.

Từ sau năm 1990 đến nay, lĩnh vực văn hóa đối ngoại của Việt Nam đã có bước phát triển vượt bậc. Các hoạt động gắn liền với đường lối, chính sách và sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước và Bộ VHTTDL. Văn hóa đối ngoại được triển khai theo hai "mũi nhọn" chính. Trước hết là tăng cường giới thiệu văn hóa Việt Nam ra nước ngoài, lan tỏa hình ảnh đất nước, con người và những giá trị văn hóa đặc sắc, đa dạng trong thống nhất tới nhân dân các nước; góp phần tăng cường đoàn kết, hữu nghị, hợp tác vì hòa bình và tiến bộ. Trong hợp tác quốc tế, Việt Nam đã ký kết nhiều văn kiện hợp tác song phương, đồng thời duy trì quan hệ phối hợp chặt chẽ với UNESCO, nhất là trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Cùng với Trung tâm Văn hóa Việt Nam tại nước ngoài, Việt Nam đang nỗ lực thúc đẩy xây dựng trung tâm văn hóa tại một số nước.

Bên cạnh đó, hoạt động văn hóa đối ngoại luôn hướng đến đẩy mạnh hợp tác, thu hút các nguồn lực quốc tế phục vụ sự nghiệp xây dựng, phát triển văn hóa Việt Nam, đặc biệt trong nâng cao năng lực, kỹ năng quản lý trong lĩnh vực văn hóa. Kế thừa truyền thống của ngành, đặc biệt là bám sát tinh thần Nghị quyết 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam, những người làm công tác văn hóa cần tiếp tục chú trọng hiệu quả hoạt động văn hóa đối ngoại theo hướng nâng cao vai trò và vị thế của văn hóa Việt Nam ở nước ngoài. Đặc biệt trong quá trình thực hiện, vấn đề quan trọng là cần bảo đảm nguồn lực ngân sách tương xứng để hiện thực hóa các mục tiêu, nhiệm vụ đã đặt ra; tránh tình trạng dự án hay nhưng thiếu nguồn lực để triển khai.

(TS NGUYỄN VĂN TÌNH, nguyên Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế, Bộ VHTTDL)

HÀ AN - ĐÌNH TOÁN (thực hiện)

Bê bối nghệ sĩ và sức nặng của danh tiếng

● THÙY TRANG

Liên tiếp những nghệ sĩ, người nổi tiếng vướng vào các vụ án ma túy thời gian qua khiến dư luận đặc biệt quan tâm. Mỗi vụ việc đặt ra câu chuyện pháp lý riêng, đồng thời cho thấy danh tiếng luôn đi kèm sức ép từ niềm tin, kỳ vọng và trách nhiệm trước công chúng.

Danh tiếng giúp nghệ sĩ đến gần công chúng, đồng thời khiến mọi cú trượt dễ tạo dư chấn lớn hơn Ảnh minh họa

Danh tiếng khuếch đại sức nóng vụ việc

Trong số 227 bị cáo đang được TAND TP.HCM xét xử trong chuyên án VN10 có ca sĩ Chi Dân, người mẫu An Tây và Nguyễn Đỗ Trúc Phương. Sự xuất hiện của những cái tên vốn quen thuộc với công chúng lập tức khiến vụ án nhận được sự chú ý lớn trên truyền thông và mạng xã hội.

Đó là một thực tế dễ nhận thấy mỗi khi nghệ sĩ, người nổi tiếng vướng vào một vụ án hay bê bối. Với một người bình thường bị bắt hoặc khởi tố trong vụ án ma túy, thông tin được tiếp nhận trước hết như một vụ việc pháp luật. Người đọc quan tâm đến hành vi bị cáo buộc, quá trình điều tra và những quy định liên quan. Nhưng khi nhân vật là ca sĩ, diễn viên hay người mẫu, câu chuyện có thêm một tầng chú ý khác, bởi đó là những gương mặt đã hiện diện trong đời sống công chúng từ trước.

Khán giả từng nghe ca khúc của Chi Dân, xem những bộ phim có Kiều Thanh, biết đến Miu Lê qua âm nhạc, điện ảnh hoặc theo dõi Long Nhật trong nhiều năm hoạt động nghệ thuật. Sự quen thuộc ấy khiến thông tin về họ dễ tạo cảm giác gần gũi hơn một cái tên hoàn toàn xa lạ. Người ta muốn biết điều gì đã xảy ra với một người từng xuất hiện trên sân khấu, màn ảnh hay các chương trình giải trí.

Điều này thể hiện khá rõ trong chuyên án VN10. Phiên tòa có tới hàng trăm bị cáo, nhưng những cái tên nghệ sĩ thường xuyên được nhắc tới trên mạng xã hội. Không phải bởi họ có vị trí pháp lý khác với những bị cáo còn lại, mà bởi trước khi bước vào vụ án, họ đã có sẵn mức độ nhận diện trong xã hội.

Sức nóng càng được đẩy lên trong môi trường truyền thông số. Nếu trước đây, bê bối của nghệ sĩ chủ yếu đến với công chúng qua báo chí, truyền hình, thì ngày nay mạng xã hội có thể đưa thông tin lan rộng trong thời gian rất ngắn. Một diễn biến mới xuất hiện có thể lập tức kéo theo hình ảnh cũ, phát ngôn cũ, chương trình từng tham gia, bình luận của người hâm mộ, thậm chí cả những câu chuyện đời tư không liên quan trực tiếp đến vụ án.

Phản ứng mạnh của dư luận còn đến từ những kỳ vọng dành cho người có sức ảnh hưởng. Nghệ sĩ tạo ra sản phẩm nghệ thuật, đồng thời có khả năng tác động đến thị hiếu, cách ứng xử, phong cách sống, nhất là với một bộ phận khán giả trẻ. Một ca khúc được yêu thích, một vai diễn để lại dấu ấn hay hình ảnh được gây dựng qua nhiều năm có thể tạo nên sự gần gũi và tin tưởng. Khi người nổi tiếng liên quan đến ma túy hoặc những hành vi bị pháp luật nghiêm cấm, khoảng cách giữa hình ảnh quen thuộc và thông tin từ cơ quan chức năng dễ tạo nên cảm giác bất ngờ, thậm chí hụt hẫng.

Những vụ việc xảy ra trong năm nay càng cho thấy rõ điều đó. Tháng 5.2026, Công an TP.HCM cho biết đã khởi tố, bắt tạm giam 71 bị can trong một vụ án ma túy, trong đó có ca sĩ Long Nhật và Sơn Ngọc Minh. Hai ca sĩ bị khởi tố, bắt tạm giam về hành vi "Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy". Cũng trong tháng 5, Công an TP Hải Phòng khởi tố Miu Lê và một bị can khác để điều tra hành vi tương tự sau vụ việc xảy ra tại khu vực bãi tắm Tùng Thu, đặc khu Cát Hải.

Đến ngày 25.8, NSƯT Kiều Thanh bị khởi tố về tội "Mua bán trái phép chất ma túy". Theo Công an TP Hà Nội, vụ án được mở rộng điều tra từ một đường dây mua bán, tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy; tổng cộng 82 bị can đã bị khởi tố, trong đó có Kiều Thanh.

Các vụ án trên có hành vi, tình tiết pháp lý khác nhau và cần được nhìn nhận riêng. Nhưng ở góc độ văn hóa và truyền thông, danh tiếng khiến một vụ việc liên quan đến nghệ sĩ dễ tạo ra phản ứng rộng hơn. Khi một gương mặt đã trở nên quen thuộc, sự quan tâm của công chúng không dừng ở câu hỏi về trách nhiệm pháp lý mà còn hướng tới hình ảnh, nghề nghiệp và sức ảnh hưởng mà người đó đã gây dựng.

Cái giá đi cùng sức ảnh hưởng

Đằng sau sự tò mò của dư luận còn là câu chuyện về niềm tin. Công chúng muốn biết liệu hình ảnh một nghệ sĩ gây dựng trong nhiều năm có tương thích với cách ứng xử ngoài đời hay không. Nhà sản xuất, đơn vị tổ chức chương trình phải tính toán lại khi lựa chọn gương mặt hợp tác. Người hâm mộ phải đối diện với cảm giác thất vọng, thậm chí hoài nghi về người mình từng yêu mến.

Ở khía cạnh này, sự chú ý chính là mặt còn lại của danh tiếng. Khi đã được đông đảo công chúng biết đến, đời sống và hành vi của nghệ sĩ khó tách hoàn toàn khỏi sự quan sát xã hội. Một phát ngôn, cách ứng xử hay vụ việc liên quan đến họ đều dễ trở thành chủ đề bàn luận. Nếu hình ảnh ấy bất ngờ xuất hiện trong một vụ án, khoảng cách giữa những gì công chúng từng biết với thực tế được công bố càng lớn, mức độ bất ngờ và nhu cầu tìm hiểu càng tăng.

Bởi vậy, một vụ việc liên quan đến người nổi tiếng thường nhanh chóng vượt ra ngoài phạm vi thông tin pháp luật để trở thành câu chuyện về hình ảnh, uy tín và trách nhiệm xã hội. Điều đó cho thấy sức ảnh hưởng của nghệ sĩ trong đời sống hiện đại không chỉ được đo bằng lượng khán giả, người theo dõi hay mức độ phủ sóng. Đi cùng sức ảnh hưởng luôn là những kỳ vọng nhất định về cách hành xử trước công chúng.

Ở chiều ngược lại, cũng cần phân biệt rạch ròi giữa trách nhiệm pháp lý của cá nhân với tâm lý khai thác bê bối quá mức. Việc một nghệ sĩ vướng vòng lao lý không đồng nghĩa mọi chi tiết đời tư của họ đều trở thành thông tin cần được phơi bày. Sự quan tâm chính đáng của xã hội cần hướng vào hành vi, trách nhiệm, tác động đối với cộng đồng và những vấn đề văn hóa đặt ra từ vụ việc, thay vì biến một vụ án thành nguyên liệu cho sự hiếu kỳ.

Danh tiếng vốn là một lợi thế lớn của người làm nghệ thuật. Nó giúp sản phẩm đến gần công chúng, tạo nên sức lan tỏa và mở rộng cơ hội nghề nghiệp. Nhưng chính danh tiếng cũng khiến mọi cú trượt của người nổi tiếng dễ tạo ra dư chấn lớn hơn. Khi một nghệ sĩ đã trở thành gương mặt quen thuộc với khán giả, câu chuyện liên quan đến họ hiếm khi còn dừng ở phạm vi cá nhân.

Vì thế, những vụ án có người nổi tiếng xuất hiện không chỉ đặt ra câu hỏi về trách nhiệm trước pháp luật. Từ góc nhìn văn hóa, đó còn là lời nhắc về trách nhiệm đi cùng sức ảnh hưởng. Càng đứng trước đông đảo công chúng, càng được yêu mến và trao gửi niềm tin, người nghệ sĩ càng phải ý thức rằng hình ảnh cá nhân không chỉ được tạo nên trên sân khấu hay màn ảnh, mà còn được định hình bởi chính cách họ sống và hành xử ngoài đời. ■

Phim Việt thêm một dấu mốc trăm tỉ

Sau khi cán mốc 100 tỉ đồng chỉ vài ngày sau khi khởi chiếu chính thức, *Nghỉ hè sợ nghỉ hưu* tiếp tục duy trì sức hút tại phòng vé. Theo số liệu Box Office Vietnam được cập nhật sáng 26.8, phim hiện đã đạt doanh thu hơn 109,2 tỉ đồng.

Tác phẩm do Huỳnh Lập đạo diễn chính thức ra rạp từ ngày 21.8, sau giai đoạn chiếu sớm bắt đầu từ tối 14.8. Với thành tích này, *Nghỉ hè sợ nghỉ hưu* trở thành phim Việt thứ 10 gia nhập "câu lạc bộ trăm tỉ" trong năm 2026. Trước đó, phim liên tục dẫn đầu phòng vé trong những ngày đầu phát hành.

Nghỉ hè sợ nghỉ hưu xoay quanh Trí Bình (Cody Nam Võ), một người trẻ thuộc thế hệ Z đang loay hoay trước áp lực tìm kiếm thành công, và ông nội là ông Thời (NSƯT Cao Minh), một cựu chiến binh mang nhiều ký ức về đồng đội, chiến tranh. Từ khoảng cách thế hệ, hai ông cháu dần trở thành những "đồng đội" trong hành trình riêng của mỗi người.

Pha trộn chất hài, gia đình và màu sắc tâm linh, bộ phim khai thác sự khác biệt giữa các thế hệ, đồng thời gợi mở câu chuyện về ký ức chiến tranh, tình thân và cách người trẻ tìm ý nghĩa cho cuộc sống hiện tại.

THẢO MY

Để di sản văn hóa không "ngủ quên"

● NGUYÊN KHANG

Việt Nam sở hữu kho tàng di sản phong phú, nhưng nhiều giá trị vẫn chưa được chuyển hóa thành nguồn lực kinh tế. Khi công nghiệp văn hóa bước vào giai đoạn phát triển mới, cần một cơ chế quản trị tài sản trí tuệ đồng bộ để bảo vệ bản sắc, khuyến khích sáng tạo, mở đường cho thương mại hóa và nâng sức cạnh tranh của sản phẩm văn hóa Việt, để giá trị văn hóa bước vào đời sống kinh tế mới.

Các chuyên gia trao đổi về định hướng hoàn thiện khung chính sách quản trị tài sản trí tuệ trong các ngành công nghiệp văn hóa và sáng tạo tại Việt Nam Ảnh: T.DUNG

Trong bối cảnh hội nhập và kinh tế số, khoảng cách giữa giá trị văn hóa và giá trị thị trường vẫn còn lớn. Không ít sản phẩm mới dừng ở dạng quà lưu niệm, chưa tạo được giá trị gia tăng đáng kể. Theo các chuyên gia, điểm nghẽn nằm ở cách bảo hộ, quản trị và khai thác. Chính sách còn phân tán, thiếu liên thông, chưa hình thành cơ chế để kết nối di sản, sáng tạo, công nghệ, thị trường và quyền sở hữu trí tuệ thành chuỗi giá trị.

Những vấn đề này được đặt ra tại Tọa đàm khoa học "Định hướng nội dung khung chính sách hỗ trợ quản trị tài sản trí tuệ thuộc các ngành công nghiệp văn hóa và sáng tạo tại Việt Nam", do Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐH Quốc gia Hà Nội tổ chức.

Từ quản lý từng ngành đến kiến tạo hệ sinh thái

Nhìn từ thực tế đó, vấn đề đặt ra không còn nằm ở chỗ thiếu quy định, mà ở khả năng kết nối các chính sách thành một hệ thống vận hành. PGS.TS Nguyễn Mạnh Dũng, Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn cho rằng, Việt Nam đã có nền tảng pháp lý đầy đủ với Luật Điện ảnh 2022, Luật Di sản văn hóa 2024, Luật Sở hữu trí tuệ, Luật Xuất bản 2012… Song hệ thống chính sách vẫn phân mảnh, thiếu liên thông, chưa tạo được hành lang pháp lý thống nhất cho công nghiệp văn hóa.

Theo ông, cần chuyển từ tư duy "Nhà nước quản lý từng ngành" sang "Nhà nước kiến tạo hệ sinh thái quản trị tài sản trí tuệ và chuỗi giá trị sáng tạo". Cách tiếp cận này phù hợp với định hướng tại Nghị quyết 28/2026/QH16, trong đó đặt vấn đề hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo trong văn hóa, nghệ thuật.

TS Nguyễn Hữu Xuyên, Trường Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ khoa học và công nghệ nhìn nhận, công nghiệp văn hóa là ngành kinh tế đặc biệt, nơi văn hóa, công nghệ, sở hữu trí tuệ và thị trường cùng vận hành. Khung chính sách cần dựa trên bốn trụ cột: Bảo tồn bản sắc; chuyển hóa di sản và niềm tự hào văn hóa thành giá trị kinh tế; tạo lợi thế cạnh tranh khác biệt; góp phần định hình diện mạo văn hóa Việt Nam khi hội nhập. Cần một "tổ hợp chính sách" kết nối bảo tồn với sáng tạo, quản lý với thị trường, giá trị tinh thần với khả năng sinh lợi.

Theo các chuyên gia, Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị ngày 7.1.2026 đặt mục tiêu đến năm 2030, công nghiệp văn hóa Việt Nam đóng góp 7% GDP; tầm nhìn đến năm 2045, cùng với kinh tế sáng tạo đóng góp 9% GDP. Để những mục tiêu ấy thành hiện thực, yêu cầu đặt ra là phải kết nối các chính sách thành một hệ sinh thái đủ sức bảo vệ bản sắc, nuôi dưỡng sáng tạo và đưa sản phẩm văn hóa vào thị trường. Trong hệ sinh thái đó, tài sản trí tuệ chính là mắt xích quan trọng để giá trị văn hóa được nhận diện, bảo hộ và chuyển hóa thành nguồn lực phát triển.

Từ tài sản văn hóa đến giá trị thị trường

Chia sẻ kinh nghiệm quốc tế, TS Lư Thị Thanh Lê, Trường Khoa học liên ngành (ĐH Quốc gia Hà Nội) cho biết, Hoa Kỳ và Anh đã xây dựng các khung chính sách quản trị tài sản trí tuệ dựa trên nhiều trụ cột: Củng cố nền tảng pháp lý và cơ chế điều phối; hỗ trợ chủ thể sáng tạo, doanh nghiệp vừa và nhỏ; phát triển hạ tầng dữ liệu, cơ chế cấp phép và tài chính hóa tài sản trí tuệ; tăng cường thực thi trên môi trường số và xây dựng chính sách liên quan đến AI.

Từ kinh nghiệm này, bà Lê cho rằng, mục tiêu nâng tỷ trọng đóng góp của công nghiệp văn hóa và sáng tạo trong GDP chỉ có thể tiến gần hiện thực khi tài sản trí tuệ được nhận diện, định giá, cấp phép và tài chính hóa hiệu quả hơn. Ba điều kiện nền tảng cần được đáp ứng: Dữ liệu đủ chính xác để phục vụ cấp phép ở quy mô; chuẩn định giá đủ tin cậy để thị trường vốn chấp nhận; cơ chế thực thi đủ hiệu quả và tiết kiệm để cá nhân sáng tạo có thể tiếp cận.

Các chuyên gia nhấn mạnh vai trò của quản trị xuyên suốt, từ nhận diện, bảo hộ đến định giá, thương mại hóa và phân phối giá trị. Nếu tác phẩm, biểu tượng, mẫu thiết kế hay sản phẩm gắn với di sản chỉ được bảo hộ mà thiếu cơ chế khai thác, tài sản trí tuệ khó tạo giá trị mới. Ngược lại, thương mại hóa thiếu kiểm soát có thể làm biến dạng những giá trị làm nên sức hút sản phẩm.

Bài toán vì thế không dừng ở việc tạo thêm doanh thu từ văn hóa, mà là xây dựng chuỗi giá trị nuôi dưỡng sáng tạo. Người sáng tạo phải được bảo vệ quyền lợi; doanh nghiệp cần cơ chế khai thác minh bạch; cơ quan quản lý cần dữ liệu để điều phối; thị trường cần công cụ định giá đáng tin cậy.

Khi các mắt xích được kết nối, di sản và sáng tạo mới có thể đi xa hơn phạm vi trưng bày, lưu niệm hay biểu tượng. Tài sản trí tuệ khi đó trở thành nguồn lực tạo doanh thu, hình thành thương hiệu, mở rộng thị trường và tăng sức cạnh tranh cho các ngành công nghiệp văn hóa.

Điều quan trọng là giữ được sự cân bằng, tạo điều kiện cho thị trường vận hành nhưng không đẩy văn hóa thành hàng hóa thuần túy; khuyến khích sáng tạo nhưng vẫn bảo vệ bản sắc và quyền lợi của chủ thể. Khi lợi ích kinh tế và giá trị văn hóa được đặt trong một cơ chế thống nhất, tài sản trí tuệ mới có thể trở thành nguồn lực bền vững.

Với một nền văn hóa giàu di sản như Việt Nam, dư địa còn rất lớn. Khi chính sách đồng bộ, thị trường minh bạch và quyền của người sáng tạo được bảo đảm, công nghiệp văn hóa mới có thể khai thác đúng tiềm năng, góp phần nâng vị thế và sức mạnh mềm của văn hóa Việt Nam trong tiến trình hội nhập. ■

Những "tài tử trẻ" tiếp nối mạch nguồn di sản

Sau những ngày tranh tài, Hội thi "Đờn ca tài tử dành cho học sinh" tỉnh Cà Mau hè 2026 vừa khép lại tại Trung tâm Hội nghị tỉnh, với 58 thí sinh đến từ 34 trường. Hoạt động tạo sân chơi nghệ thuật cho học sinh, đồng thời bồi dưỡng tình yêu với Đờn ca tài tử Nam Bộ - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Ban Tổ chức trao 5 giải tập thể, 30 giải tiết mục, gồm 6 giải A, 10 giải B, 14 giải C và 4 giải Tài tử triển vọng. Trường THPT Võ Văn Kiệt giành giải A tập thể. Nhiều tiết mục cho thấy học sinh không chỉ tiếp cận di sản ở góc độ thưởng thức mà đã trực tiếp thực hành qua ca, đờn và biểu diễn.

Theo ông Nguyễn Chí Công, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Cà Mau, hội thi góp phần phát hiện, bồi dưỡng học sinh có năng khiếu, đam mê nghệ thuật truyền thống. Ngành Văn hóa sẽ tiếp tục phối hợp với ngành Giáo dục, địa phương và trường học tổ chức hoạt động trải nghiệm, giao lưu, truyền dạy; khuyến khích duy trì câu lạc bộ, ngoại khóa và biểu diễn Đờn ca tài tử trong trường học.

Qua đó, những "tài tử trẻ" có thêm môi trường rèn luyện, để tiếng đờn, lời ca phương Nam tiếp tục được trao truyền trong đời sống hôm nay.

B.TRƯỜNG

Sắc màu Trung thu thắp sáng mơ ước thiếu nhi

Tỉnh Đoàn Bắc Ninh phối hợp Sở Y tế và Sở GD&ĐT tổ chức Chương trình Trung thu 2026 với chủ đề *Lồng đèn thắp sáng ước mơ*, cao điểm từ ngày 14-25.9 tại các địa phương. Chương trình cấp tỉnh dự kiến diễn ra từ 20-22.9 tại Quảng trường Trung tâm Văn hóa Kinh Bắc, phường Vũ Ninh, với nhiều hoạt động văn hóa, nghệ thuật và trải nghiệm dành cho thiếu nhi, người dân.

Ngày đầu, không gian "Sắc màu Trung thu Kinh Bắc" giới thiệu bánh Trung thu, ẩm thực truyền thống, đặc sản địa phương, sản phẩm OCOP, đồ chơi dân gian, đèn lồng, thủ công mỹ nghệ và sản phẩm sáng tạo của đoàn viên, thanh niên, thiếu nhi. Ngày thứ hai diễn ra Liên hoan Lân sư rồng, Hội thi thiết kế và trình diễn linh vật Trung thu truyền thống, kết hợp diễu hành trên các tuyến đường. Ngày cuối là Hội thi trưng bày mâm ngũ quả và Đêm hội Trăng rằm, với chương trình nghệ thuật, phá cỗ, trao quà, học bổng và giải thưởng cho các phần thi.

Dịp này, Tỉnh Đoàn cũng tổ chức "Vui Tết Trung thu" tại 19 xã vùng III, thăm hỏi, tặng quà, tổ chức trò chơi dân gian, hoạt động trải nghiệm và trao học bổng "Nâng bước em đến trường" cho học sinh có hoàn cảnh đặc biệt vươn lên học tốt.

Q.H

Người đảng viên mang họ Hồ, giữ hồn văn hóa Co

Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Giữa những rừng quế xanh ngát ở xã Thanh Bồng (Quảng Ngãi), tình yêu với Bác Hồ được đồng bào Co gìn giữ qua việc mang họ Hồ, lập bàn thờ Bác trong nhà và trao truyền tiếng chiêng, điệu hát của cha ông. Với đảng viên Hồ Văn Thái, giữ văn hóa là giữ nếp nhà, nhớ ơn Bác, nhớ người đi trước và trao lại cho con cháu những điều đã làm nên bản sắc của người Co.

Ông Thái chia sẻ câu chuyện về việc gìn giữ tiếng chiêng và văn hóa truyền thống của đồng bào Co

Hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh được gia đình ông Hồ Văn Thái đặt tại vị trí trang trọng giữa nhà

Mang họ Hồ, một đời nhớ Bác

Chúng tôi tìm về thôn Trà Hiệp, xã Thanh Bồng, qua những rừng quế xanh mướt chạy dọc hai bên đường. Trong căn nhà của ông Hồ Văn Thái (73 tuổi), hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh được đặt ở gian giữa. Ông Thái đã có 45 năm tuổi Đảng. Nhắc đến Bác, ông kể ngay một điều đã trở nên thân thuộc với đồng bào Co: "Ở đây, tất cả sinh ra đều mang họ Hồ, họ của Bác Hồ".

Với nhiều gia đình người Co, tình cảm dành cho Bác đã đi vào nếp nhà qua nhiều thế hệ. Bàn thờ Bác được đặt ở vị trí trang trọng, nhắc con cháu nhớ về những năm tháng đồng bào một lòng theo Đảng, theo cách mạng.

"Trước đây nhờ có Đảng, Bác Hồ dẫn đường, chỉ lối nên người dân nói chung và đồng bào Co nói riêng mới có được cuộc sống như ngày hôm nay. Vì vậy, người Co khi dựng nhà, việc đầu tiên tính đến là đặt bàn thờ Bác Hồ ở đâu cho trang trọng nhất", ông Thái bộc bạch.

Lời ông gợi lại một thời gian khó của vùng đất Trà Bồng. Trong những năm chiến tranh, đồng bào bám làng, giữ đất, đi theo cách mạng, cùng nhau vượt qua bom đạn và những cuộc càn quét. Chuyện của những năm tháng ấy vẫn được người già trong làng kể lại để con cháu hiểu vì sao cha ông mình đã lựa chọn, đã hy sinh và vì sao cái họ Hồ được trân trọng đến vậy. Trong gian khó, sự gắn bó, đùm bọc đã giúp bà con bám đất, bám làng, vượt qua thử thách. Với ông Thái, cuộc sống hôm nay vì thế luôn gắn với ký ức về niềm tin, sự hy sinh và lòng thủy chung của những người đi trước.

Ông Thái nhìn sự đổi thay của quê hương từ chính những gì diễn ra quanh mình. Những triền quế xanh vẫn là sinh kế quen thuộc của bà con. Cùng với cây quế truyền thống, người dân trồng thêm keo và một số loại cây khác, tính toán theo cách "lấy ngắn nuôi dài" để có thêm thu nhập, lo cuộc sống và việc học của con cháu.

"Bây giờ Đảng, Nhà nước quan tâm, có chủ trương, chính sách tạo điều kiện cho bà con phát triển. Ai có sức khỏe thì lao động theo sức khỏe, làm nhiều thì có của cải nhiều. Có thêm thu nhập thì mình làm nhà, sắm sửa, lo cho con cháu học hành", ông Thái chia sẻ.

Với ông, học và làm theo Bác cũng từ những việc như thế: Chịu khó làm ăn, chăm lo gia đình, sống đoàn kết, nhắc con cháu học hành và cùng góp sức xây dựng quê hương. Sau khi nghỉ công tác, ông vẫn giữ nếp ấy trong đời sống hằng ngày.

Ông Lê Anh Chiến, Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Thanh Bồng cho biết, đảng viên Hồ Văn Thái luôn gương mẫu, tích cực vận động con cháu và bà con thực hiện nếp sống văn minh, xây dựng đời sống văn hóa và phát triển kinh tế. "Ông là tấm gương để nhắc nhở các thế hệ sau trong vấn đề phát triển kinh tế, làm ăn, cũng như xây dựng khối đoàn kết trong cộng đồng", ông Chiến chia sẻ.

Ở tuổi 73, ông Thái vẫn dành thời gian trò chuyện, chỉ bảo cán bộ trẻ và con em trong thôn điều hay lẽ phải. Với ông, lòng biết ơn Bác không nằm riêng trên bàn thờ ở gian giữa căn nhà. Nó thể hiện trong đường ăn nếp ở, cách đối đãi với xóm giềng và việc giữ lấy những gì cha ông truyền lại. Bên cạnh câu chuyện về họ Hồ, trong căn nhà của ông có những chiếc chiêng đã qua ba đời. Ông vẫn nâng niu từng chiếc, với mong muốn mai này còn có người biết đánh, có người nhớ những điệu hát và hiểu phong tục của dân tộc mình.

Tiếng chiêng nối những thế hệ người Co

"Chiêng là của ông nội để lại cho ông già, rồi ông già để lại cho tôi. Bây giờ tôi giữ năm chiếc", ông Thái kể. Điều ông lo nhất lại không phải chuyện chiêng cũ đi hay hư hỏng. Ông sợ đến lúc trong làng ít dần người biết đánh chiêng, những bài hát xưa không còn mấy người nhớ. Khi ấy, chiêng vẫn còn mà tiếng chiêng có thể mất. Vì thế, ông thường nhắc con cháu phải học, phải biết những phong tục của người Co và tham gia sinh hoạt của làng.

"Bảo tồn văn hóa không phải là giữ những giá trị ấy trong ký ức, mà phải đưa chúng trở lại đời sống. Trong những dịp cúng, giỗ, cưới hỏi hay sinh hoạt cộng đồng, những phong tục truyền thống vẫn cần được thực hành, để người trẻ được trực tiếp trải nghiệm, hiểu và tiếp nối", ông Thái chia sẻ.

Theo ông, lớp trẻ muốn hiểu những gì cha ông để lại thì phải được nhìn thấy, được nghe và tự mình tham gia. Có lễ, có hội thì chiêng mới vang; có người hát, người nghe thì những làn điệu cũ mới còn người nhớ. Bởi vậy, bên cạnh vai trò của gia đình, ông cho rằng chi bộ, chính quyền, các đoàn thể và những người có uy tín cần quan tâm tạo điều kiện để thanh niên được học, tập luyện và tham gia nhiều hơn vào các hoạt động văn hóa ở địa phương.

Chị Hồ Thị Dé (34 tuổi), cùng ở thôn Trà Hiệp, là một trong những người trẻ vẫn thường tìm đến ông Thái và những người cao tuổi để hỏi chuyện xưa, tìm hiểu phong tục, tập quán của người Co. "Những gì ông bà ngày xưa để lại thì mình phải noi gương, học hỏi và làm theo đúng những điều tốt đẹp đó. Có chuyện gì mình cũng hay tâm sự, hỏi để hiểu thêm", chị Dé cho biết.

Chị âm niệm, nếu người trẻ không chủ động học từ những người đi trước thì nhiều phong tục, lời hát, cách đánh chiêng rồi sẽ mai một. Vì vậy, mỗi lần có dịp sinh hoạt ở làng, chị đều cố gắng tham gia, vừa để hiểu thêm, vừa để con cháu sau này còn biết quê mình có những gì.

Những gì người Co muốn gìn giữ vẫn hiện diện trong đời sống hằng ngày: Ở những chiếc chiêng ông Thái cất trong nhà, ở những lần người trẻ tìm đến người già để hỏi chuyện, trong lễ cúng, đám cưới hay buổi sinh hoạt của làng. Tiếng chiêng, lời hát và những câu chuyện về Bác vì thế vẫn được nhắc lại trong mỗi nếp nhà. Chừng nào còn người đánh chiêng, còn người nhớ lời hát và lớp trẻ còn muốn học, những gì cha ông để lại vẫn tiếp tục được trao truyền ở Trà Hiệp. ■

Mở thêm cơ hội đào tạo nhân lực chất lượng cao

Bộ Giáo dục và Đào tạo vừa công bố dự thảo Nghị định về chính sách hỗ trợ học sinh, sinh viên, giảng viên học tập, nghiên cứu và trao đổi học thuật ở nước ngoài. Chính sách được kỳ vọng mở rộng cơ hội tiếp cận tri thức tiên tiến, bổ sung nguồn nhân lực chất lượng cao cho các ngành, lĩnh vực và địa phương.

Theo dự thảo, công dân Việt Nam được cử đi học đại học, thạc sĩ, tiến sĩ tại các nước phát triển, các nước có quan hệ truyền thống với Việt Nam hoặc có thế mạnh trong những lĩnh vực trọng điểm sẽ được xem xét hỗ trợ. Ngành đào tạo phải thuộc nhóm 500 ngành hàng đầu thế giới theo bảng xếp hạng quốc tế có uy tín.

Người học dự kiến được hỗ trợ học phí, bảo hiểm y tế, lệ phí hộ chiếu, thị thực, chi phí đi lại và 2 vé máy bay khứ hồi hạng phổ thông. Sinh hoạt phí hằng tháng dự kiến bằng 1,5 lần mức cao nhất hiện hành đối với bậc đại học và gấp 2 lần đối với bậc thạc sĩ, tiến sĩ. Giảng viên có trình độ tiến sĩ được cử đi thỉnh giảng, nghiên cứu, trao đổi học thuật ở nước ngoài cũng được đề xuất giữ nguyên lương, phụ cấp và hỗ trợ chi phí cần thiết. Bộ Giáo dục và Đào tạo dự kiến hoàn thiện hồ sơ, trình Chính phủ xem xét trong tháng 11.2026.

H.HẠNH

Gánh nặng kép trên vai phụ nữ lao động tự do

● MINH KHOA

Giữa dòng người hối hả trên phố, những phụ nữ bán hàng rong, thu gom phế liệu, bán vé số, phụ hồ… vẫn ngày ngày mưu sinh dưới nắng nóng, mưa lớn và ô nhiễm. Thời tiết cực đoan đang khiến cuộc mưu sinh vốn nhọc nhằn của họ thêm phần rủi ro, trong khi phía sau mỗi ngày lao động là tiền nhà, tiền thuốc, tiền học của con và những khoản chi không thể trì hoãn.

Mưu sinh dưới thời tiết cực đoan

Việt Nam hiện có khoảng 13,3 triệu lao động tự do làm việc ngoài trời (theo số liệu năm 2022) và con số này tiếp tục tăng cùng quá trình đô thị hóa. Phụ nữ chiếm tỷ lệ đáng kể ở các nghề bán hàng rong, thu mua phế liệu, bán vé số… Với nhiều người, đây là kế sinh nhai đã lâu năm.

Chị Nguyễn Thị Hồng (56 tuổi), quê Phú Thọ, sống ở Hà Nội 37 năm. Sau khi phát hiện mắc ung thư buồng trứng, chị ly hôn rồi một mình lên Hà Nội kiếm sống. Cũng từng ấy năm, chị nhặt phế liệu, mua bán đồng nát. Chị kể, năm nào cũng thế, khoảng tháng 8, tháng 9 là thời tiết Hà Nội rất khắc nghiệt, nắng gắt rồi bất chợt đổ mưa lớn. "Khí hậu bây giờ chẳng còn trong lành như ngày trước, cơ thể con người không kịp thích nghi. Nếu ai không biết cách phòng tránh thì rất dễ bị đột quỵ, sốc nhiệt hoặc gặp những rủi ro không may", chị lo lắng bày tỏ.

Một ngày làm việc của chị Hồng bắt đầu từ 6 giờ sáng, kéo dài đến giữa trưa. Di chuyển liên tục trên phố, chị tự học cách bảo vệ mình, gặp bóng râm thì ghé nghỉ, mệt quá thì ngồi xuống vài phút. Chị mua bảo hiểm y tế theo hộ gia đình nhưng chưa đủ khả năng tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện.

Câu chuyện của chị Hồng cũng là một lát cắt trong nghiên cứu "Tác động của biến đổi khí hậu đối với sức khỏe của một số nhóm lao động tự do làm việc ngoài trời tại các đô thị lớn ở Việt Nam", do Tổng hội Y học Việt Nam chủ trì, phối hợp với Viện LIGHT và Viện Y học ứng dụng Việt Nam (VIAM). Nghiên cứu khảo sát hơn 1.200 lao động tại Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng và Cần Thơ.

Bà Vũ Thị Minh Hạnh, Phó Viện trưởng Viện Chính sách (Bộ Y tế) cho biết, phụ nữ trong nhóm khảo sát gắn bó với công việc ngoài trời trung bình 10,1 năm, cao hơn nam giới là 9,4 năm; thời gian sống ở đô thị trung bình 13,3 năm, trong khi nam giới là 9,4 năm. Riêng nhóm bán hàng rong có thâm niên tới 12,2 năm. Nhiều phụ nữ vì thế đã phơi mình hàng chục năm dưới nắng nóng, mưa bão và ô nhiễm.

Phụ nữ mưu sinh trên đường phố thường xuyên phải đối mặt với nắng nóng, mưa lớn, ô nhiễm và nhiều rủi ro về sức khỏe Ảnh minh họa

Nhóm nghiên cứu từng gặp một phụ nữ bán vé số tại TP.HCM bị liệt chân từ năm 5 tuổi. Mỗi ngày, chị rời nhà từ 4h30 sáng, đến 2-3h chiều mới nghỉ, thu nhập khoảng 4,5 triệu đồng/tháng. Số tiền ấy phải chia cho tiền nhà, thuốc men của chồng và việc học của con. Nắng gắt, mưa lớn khiến nguy cơ cảm lạnh, trượt ngã, tai nạn giao thông, sốc nhiệt luôn thường trực, nhưng chị vẫn khó cho phép mình nghỉ. Bởi với chị, nghỉ một ngày cũng có nghĩa là hụt đi một ngày thu nhập, trong khi những khoản phải lo cho gia đình thì không vì thế mà dừng lại.

Khi sức khỏe gắn với gánh nặng gia đình

Khoảng trống bảo vệ càng rõ khi nhìn vào hệ thống chính sách. TS Trương Hồng Sơn, Viện trưởng Viện Y học ứng dụng Việt Nam cho biết, rà soát 45 văn bản pháp luật, chính sách liên quan trong giai đoạn 2004-2024 cho thấy yếu tố giới chỉ được nhắc tới trong 3 văn bản; các nhóm dễ tổn thương như lao động di cư cũng chưa được đề cập cụ thể. Đây là tình trạng "thiệt thòi gấp đôi": Phụ nữ chịu rủi ro sức khỏe cao hơn trước thời tiết cực đoan, đồng thời ít được bao phủ bởi các cơ chế bảo vệ chính thống do đặc thù giới, tuổi tác và tình trạng di cư chưa được tính đầy đủ. Chỉ 0,2% lao động phi chính thức có bảo hiểm xã hội bắt buộc, so với 81% lao động chính thức.

TS.BS Nguyễn Thu Giang, Chủ tịch Hội đồng khoa học Viện LIGHT cho rằng, nhiều người lao động hiểu rõ rủi ro của biến đổi khí hậu nhưng vẫn phải tiếp tục làm việc, vì nghỉ làm có thể đồng nghĩa mất thu nhập. Nâng cao kiến thức là cần thiết nhưng chưa đủ; khả năng thích ứng còn phụ thuộc vào điều kiện việc làm, thu nhập, dịch vụ hỗ trợ và sinh kế.

"Những lo lắng của người lao động không chỉ liên quan đến thời tiết mà còn gắn với nguy cơ giảm hoặc mất thu nhập, chi phí khám chữa bệnh, khả năng duy trì công việc và trách nhiệm chăm sóc gia đình khi nguồn thu nhập bị gián đoạn", bà Giang cho hay.

Với phụ nữ lao động tự do, sức ép ấy thường dồn lên nhiều phía cùng lúc. Họ phải duy trì thu nhập, chăm sóc con cái, cha mẹ và người thân ốm đau. Chỉ một đợt kiệt sức hay vài ngày buộc phải nghỉ việc cũng có thể làm đảo lộn nhịp sống của cả gia đình, bởi nguồn thu vốn đã bấp bênh nay lại bị gián đoạn.

Các chuyên gia cho rằng mức độ tổn thương trước biến đổi khí hậu chịu tác động đồng thời từ giới tính, tuổi tác, điều kiện kinh tế và nơi cư trú. Với phụ nữ lao động ngoài trời, những bất lợi này thường dồn lại cùng lúc: Làm việc trực tiếp dưới nắng nóng, mưa lớn, ô nhiễm, thu nhập bấp bênh, áp lực tinh thần kéo dài trong khi khả năng tiếp cận các chính sách an sinh còn hạn chế.

Thực tế nhiều lao động đường phố vẫn chấp nhận làm thêm giờ, bất chấp nắng nóng và những dấu hiệu quá sức, cho thấy khoảng trống bảo vệ cần sớm được lấp đầy. Nhóm nghiên cứu đề xuất đưa lao động tự do ngoài trời, nhất là phụ nữ, vào các chương trình thích ứng với biến đổi khí hậu; đồng thời ban hành hướng dẫn làm việc an toàn, mở rộng khả năng tiếp cận bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội.

Các giải pháp thiết thực như bố trí điểm nghỉ, nước uống, cảnh báo thời tiết tại nơi tập trung đông lao động cũng được đặt ra, cùng với việc xây dựng dữ liệu liên ngành để nhận diện đúng nhóm dễ tổn thương. Với những người phải mưu sinh ngoài đường, một chỗ tránh nắng hay thông tin cảnh báo kịp thời đôi khi đã có thể giảm bớt rủi ro.

Bởi phía sau mỗi người phụ nữ lao động tự do thường là một gia đình trông vào nguồn thu của họ. Khi sức khỏe bị bào mòn hoặc công việc gián đoạn vì thời tiết cực đoan, tác động không dừng ở một cá nhân mà lan sang cả nhịp sống gia đình. Vì thế, bảo vệ họ cũng chính là giữ một phần sinh kế và sự ổn định của những mái nhà đang dựa vào đôi vai ấy. ■

Lắng nghe cơ thể để sống khỏe

Cục Bà mẹ và Trẻ em (Bộ Y tế) vừa ra mắt Chương trình truyền thông cộng đồng chăm sóc sức khỏe phụ nữ với chủ đề "Lắng nghe nội tiết tố nữ", nhằm nâng cao nhận thức về giai đoạn tiền mãn kinh, mãn kinh, khuyến khích phụ nữ chủ động phòng ngừa và điều trị khi cần thiết.

Theo Bộ Y tế, Việt Nam hiện có hơn 13 triệu phụ nữ ở độ tuổi mãn kinh; nếu tính từ khoảng 35 tuổi, khi nội tiết tố bắt đầu có những thay đổi, số phụ nữ cần quan tâm đến vấn đề này có thể lên tới 25-26 triệu người.

GS.TS Trần Thị Phương Mai, Chủ tịch Hội Chăm sóc sức khỏe phụ nữ mãn kinh Việt Nam cho biết, sự suy giảm estrogen trong giai đoạn mãn kinh có thể ảnh hưởng đến tim mạch, chuyển hóa, hệ xương, giấc ngủ và tâm lý. Khoảng 80% phụ nữ gặp triệu chứng vận mạch; tốc độ mất xương cũng có thể tăng rõ rệt.

TS.BS Đào Thị Hoa, Bệnh viện Phụ sản Trung ương khuyến cáo phụ nữ nên duy trì vận động, kiểm soát cân nặng, hạn chế rượu, thuốc lá, tăng rau xanh, ngũ cốc nguyên hạt, cá và giữ tinh thần thoải mái. Chuyên gia cũng lưu ý, mãn kinh là quá trình sinh lý tự nhiên. Khi triệu chứng kéo dài, ảnh hưởng sinh hoạt và đời sống gia đình, phụ nữ nên đi khám, tránh tự ý sử dụng hormone hoặc thực phẩm bổ sung thay thế điều trị y khoa.

Q.HOA

Giữ cơ hội phục hồi vận động cho công nhân mỏ

Một nam công nhân mỏ 37 tuổi được chuyển đến Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức sau khi bị khối đá lớn đè vào vùng mông, gây dập nát phần mềm và mất hoàn toàn vận động chi dưới. Khoảng 15 giờ sau tai nạn, bệnh nhân được chuyển đến Việt Đức.

Các bác sĩ Khoa Phẫu thuật Hàm mặt và Tạo hình thẩm mỹ phối hợp Chấn thương chỉnh hình, Gây mê hồi sức hội chẩn, phẫu thuật cấp cứu. Sau khi kiểm soát chảy máu, cắt lọc tổ chức dập nát, ê kíp phát hiện dây thần kinh tọa bị đứt hoàn toàn, tạo khoảng khuyết gần 4cm, không thể khâu nối trực tiếp. Các bác sĩ quyết định ghép thần kinh bảo quản thay vì lấy thần kinh tự thân, tránh tạo thêm tổn thương. Ngân hàng mô của bệnh viện được huy động trong đêm để cung cấp đoạn thần kinh phù hợp. Dưới kính hiển vi, đoạn thần kinh được ghép vào vị trí khuyết, tạo cầu nối cho các sợi thần kinh tái sinh.

Theo PGS.TS.BS Nguyễn Hồng Hà, đây là kỹ thuật lần đầu triển khai tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức và có thể thuộc nhóm những ca đầu tiên áp dụng trong cấp cứu tại Việt Nam. Sau hơn 10 ngày điều trị, bệnh nhân tỉnh táo, vết thương liền tốt, chưa ghi nhận nhiễm trùng; tiếp tục phục hồi chức năng và theo dõi khả năng vận động chi dưới.

V.THANH

VIỆT NAM LÊN NGÔI VÔ ĐỊCH ASEAN HYUNDAI CUP LẦN THỨ HAI LIÊN TIẾP:

Giá trị của bản lĩnh

● **THU SÂM; ảnh: VFF**

Cuối cùng, HLV Kim Sang-sik và các học trò đã giữ được lời hứa: Tạo nên một trận cầu để lịch sử bóng đá Việt Nam khắc ghi, lưu lại những khoảnh khắc đẹp, ký ức đẹp trong lòng người hâm mộ. Trận hòa 2-2 đầy khó khăn, kịch tính trước Thái Lan ở chung kết lượt về tối 26.8 là đủ để đội tuyển Việt Nam bảo vệ thành quả đã tạo dựng ở lượt đi, giành chiến thắng chung cuộc và một lần nữa bước lên đỉnh cao của bóng đá Đông Nam Á.

Đội tuyển Việt Nam lên ngôi vô địch ASEAN Hyundai Cup lần thứ hai liên tiếp

Mỹ Đình và những đêm lịch sử

Sân Mỹ Đình tối 26.8 tràn ngập sắc đỏ của hơn 4 vạn cổ động viên trong ngày đội tuyển Việt Nam tiếp đón Thái Lan ở trận chung kết lượt về ASEAN Hyundai Cup 2026. Họ đã cùng các cầu thủ trải qua những phút nghẹt thở, âu lo rồi vỡ òa trong niềm vui.

Chiến thắng chung cuộc chưa bao giờ đến dễ dàng. Lợi thế có được từ trận lượt đi tại Rajamangala nhanh chóng bị thử thách khi Burapha Yotsakon ghi bàn cho Thái Lan ngay phút 12. Trong phần còn lại của hiệp một, đội tuyển Việt Nam gặp nhiều khó khăn trước sức ép của đối thủ và không thể tìm được bàn gỡ.

Sang hiệp hai, hơn 4 vạn khán giả trên sân lại được phen thót tim khi trọng tài chỉ tay vào chấm phạt đền sau tình huống Xuân Mạnh phạm lỗi với Kakana. May mắn cho đội tuyển Việt Nam khi Thái Lan không tận dụng thành công cơ hội. Vượt qua thời khắc khó khăn ấy, phút 52, Hoàng Hên đệm bóng bật cột rồi chạm vào chân thủ môn đối phương đi vào lưới, giúp đội tuyển Việt Nam gỡ hòa 1-1. Mỹ Đình như nổ tung. Bàn thắng không chỉ đưa trận đấu trở lại thế cân bằng mà còn giúp các học trò của HLV Kim Sang-sik lấy lại sự tự tin, liên tiếp tổ chức những đợt tấn công uy hiếp khung thành đối phương.

Nhưng một trận chung kết với Thái Lan chưa bao giờ dễ dàng. Phút 85, đội khách có bàn thắng thứ hai do công của Wanchai Jarunongkran, một lần nữa đẩy trận đấu vào thế căng thẳng. Và rồi, đúng vào những phút bù giờ, khi sức ép đã lên tới đỉnh điểm, từ đường tạt bóng của Quang Hải, Wanchai lúng túng sút thẳng vào lưới, giúp đội tuyển Việt Nam có bàn gỡ hòa 2-2.

Sân Mỹ Đình lại vỡ òa. Hàng vạn người cùng hòa chung nhịp điệu "Tự hào hát lên Việt Nam ơi!". Sau một trận đấu đầy gian nan và kịch tính, đội tuyển Việt Nam đã đứng vững để giành chiến thắng chung cuộc và lên ngôi vô địch. Khi trận đấu khép lại, các cầu thủ cùng nhau cầm lá cờ Tổ quốc, chạy quanh sân chia vui và tri ân người hâm mộ. Một hình ảnh đẹp khép lại một trận chung kết mà ở đó, điều đáng nhớ không chỉ là chiếc cup, mà còn là cách đội tuyển Việt Nam vượt qua những thời điểm khó khăn nhất để bảo vệ thành quả của mình.

Và cũng chính những phút nghẹt thở ấy khiến người ta nhớ về những đêm lịch sử mà Mỹ Đình từng chứng kiến. Trong ký ức của người hâm mộ bóng đá Việt Nam, đêm 28.12.2008 vẫn là một trong những đêm khó quên nhất. Bốn ngày trước đó, đội tuyển Việt Nam đã tạo nên bất ngờ lớn khi đánh bại Thái Lan 2-1 ngay tại Rajamangala trong trận chung kết lượt đi AFF Suzuki Cup 2008. Vũ Phong và Công Vinh là những người ghi bàn, giúp thầy trò HLV Henrique Calisto mang lợi thế trở về Mỹ Đình.

Nhưng trận lượt về diễn ra đầy căng thẳng. Thái Lan mở tỉ số, đưa tổng tỉ số hai lượt về thế cân bằng 2-2. Khi trận đấu bước vào những phút bù giờ và nguy cơ phải đá hiệp phụ đã ở rất gần, đội tuyển Việt Nam được hưởng quả đá phạt bên cánh trái. Minh Phương treo bóng để Công Vinh đánh đầu ngược đưa bóng vào lưới Thái Lan. Tỉ số 1-1 được giữ đến hết trận, giúp Việt Nam thắng chung cuộc 3-2 và lần đầu tiên bước lên ngôi vô địch Đông Nam Á.

Phải 10 năm sau, Mỹ Đình mới lại được sống trong cảm xúc ấy. Ngày 15.12.2018, ở trận chung kết lượt về AFF Suzuki Cup 2018, đội tuyển Việt Nam thắng Malaysia 1-0 nhờ bàn thắng của Anh Đức ngay phút thứ 6. Sau trận hòa 2-2 ở lượt đi, chiến thắng tại Mỹ Đình giúp Việt Nam thắng chung cuộc 3-2 và lần thứ hai đăng quang ở đấu trường Đông Nam Á.

Nếu chức vô địch năm 2008 là khoảnh khắc phá vỡ sự chờ đợi kéo dài của bóng đá Việt Nam, thì chức vô địch năm 2018 cho thấy sự trưởng thành của một thế hệ mới. Hai chức vô địch cách nhau một thập kỷ nhưng đều được định đoạt tại Mỹ Đình.

Và tối 26.8.2026, Mỹ Đình lại chứng kiến một đêm đặc biệt. Khác với năm 2008 và 2018, đội tuyển Việt Nam không giành chiến thắng trong 90 phút, nhưng trận hòa 2-2 sau những thời điểm liên tục bị đặt vào thử thách càng cho thấy giá trị của bản lĩnh. Để trở thành nhà vô địch, một đội bóng không chỉ cần biết thắng khi thế trận thuận lợi, mà còn phải biết đứng vững khi đối thủ dồn mình vào khó khăn.

Rajamangala và sự trưởng thành của bản lĩnh

Nếu Mỹ Đình gắn với những lần bóng đá Việt Nam chạm tay vào chiếc cup vô địch, thì Rajamangala lại là nơi ghi dấu một hành trình khác: Hành trình vượt qua sức ép ngay trên sân của đối thủ lớn nhất khu vực.

Ngày 24.12.2008, trước một đội tuyển Thái Lan được đánh giá cao hơn và có lợi thế sân nhà, đội tuyển Việt Nam giành chiến thắng 2-1 ở trận chung kết lượt đi. Đó không chỉ là lợi thế về tỉ số mà còn giúp các cầu thủ Việt Nam có thêm niềm tin để bước vào trận quyết định tại Mỹ Đình. Mười bảy năm sau, ngày 5.1.2025, Rajamangala một lần nữa chứng kiến đội tuyển Việt Nam đánh bại Thái Lan. Trong trận chung kết lượt về ASEAN Cup 2024, Việt Nam thắng 3-2, qua đó thắng chung cuộc 5-3 và lần thứ ba giành chức vô địch Đông Nam Á. Rồi đến ngày 22.8.2026, trong trận chung kết lượt đi ASEAN Hyundai Cup 2026, đội tuyển Việt Nam tiếp tục đánh bại Thái Lan tại chính Rajamangala. Kết quả ấy đã tạo nên lợi thế quan trọng để thầy trò HLV Kim Sang-sik trở về Mỹ Đình bước vào trận lượt về.

Như vậy, trong vòng 18 năm, đội tuyển Việt Nam đã ba lần đánh bại Thái Lan tại sân đấu vốn được xem là "thánh địa" của bóng đá xứ Chùa vàng vào năm 2008, năm 2025 và năm 2026. Điều đáng nói không chỉ nằm ở con số ba chiến thắng. Năm 2008, Việt Nam đến Rajamangala trong vị thế của đội bị đánh giá thấp hơn và chiến thắng khi ấy được xem là một bất ngờ lớn. Nhưng qua thời gian, những cuộc đối đầu giữa hai đội đã dần thay đổi. Đội tuyển Việt Nam không còn bước vào sân đấu này chỉ với mục tiêu chống đỡ hay chờ đợi cơ hội. Các thế hệ cầu thủ sau này cho thấy khả năng thi đấu sòng phẳng, chịu được sức ép và biết cách giành chiến thắng trong những thời điểm quan trọng.

Nếu Rajamangala là nơi đội tuyển Việt Nam ngày càng cho thấy mình đủ bản lĩnh để chiến thắng ngay trên sân của đối thủ, thì Mỹ Đình lại là nơi những thành quả ấy nhiều lần được kết tinh bằng những chiếc cup. Từ chiến thắng 2-1 tại Rajamangala và bàn thắng lịch sử của Công Vinh tại Mỹ Đình năm 2008; chức vô địch năm 2018; chiến thắng 3-2 ngay tại Bangkok để đăng quang năm 2025, cho đến hai lượt trận chung kết đầy cảm xúc năm nay, đội tuyển Việt Nam đã đi qua một hành trình dài.

Mỗi thế hệ có một câu chuyện, mỗi chức vô địch được tạo nên theo một cách khác nhau. Nhưng xuyên suốt những dấu mốc ấy là sự trưởng thành về bản lĩnh, là khả năng đứng vững trước sức ép và niềm tin ngày càng lớn khi đối đầu với đối thủ mạnh nhất khu vực.

Tối 26.8, khi các cầu thủ mang lá cờ Tổ quốc chạy quanh sân Mỹ Đình và chiếc cup vô địch một lần nữa được nâng cao, một dấu mốc mới lại được viết thêm vào hành trình ấy.

Từ Mỹ Đình đến Rajamangala rồi lại trở về Mỹ Đình, sau 18 năm, điều bóng đá Việt Nam có được không chỉ là những chiến thắng hay những chiếc cup, đó còn là hành trình của sự trưởng thành, của bản lĩnh được bồi đắp qua từng trận đấu và của một đội tuyển đã biết cách vượt qua những thời khắc khó khăn nhất để bước lên đỉnh cao. ■

Thủ tướng Chính phủ gửi thư chúc mừng Đội tuyển bóng đá Việt Nam

Ngay sau khi Đội tuyển bóng đá Việt Nam giành ngôi vô địch Đông Nam Á, Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Hưng đã gửi thư chúc mừng, biểu dương toàn đội. Đây là sự động viên, khích lệ kịp thời của Thủ tướng dành cho thầy trò HLV Kim Sang-sik.

Trong thư, Thủ tướng cho biết, ông rất vui mừng và xúc động khi chứng kiến Đội tuyển bóng đá nam quốc gia Việt Nam thi đấu quả cảm, bản lĩnh trong trận chung kết trên sân vận động quốc gia Mỹ Đình, xuất sắc bảo vệ thành công ngôi vô địch Giải vô địch bóng đá Đông Nam Á (ASEAN Hyundai Cup 2026). "Chiến thắng này tiếp tục khẳng định vững chắc vị thế hàng đầu của bóng đá Việt Nam trong khu vực; là kết quả của quá trình chuẩn bị công phu, sự chỉ đạo tài tình của Ban huấn luyện, trực tiếp là huấn luyện viên trưởng Kim Sang-sik và ý chí không lùi bước của từng tuyển thủ. Chiến thắng hôm nay tiếp tục là nguồn cảm hứng mạnh mẽ, tiếp thêm động lực to lớn để thể thao nước nhà tự tin chinh phục những đỉnh cao mới ở tầm châu lục và thế giới trong tương lai", Thủ tướng viết.

HLV Kim Sang-sik là "kiến trúc sư" cho những thành công của bóng đá Việt Nam thời gian gần đây

“Núi lớn” tại tứ kết cho đội tuyển bóng chuyền nữ

● **BẢO ANH**

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đã hoàn thành mục tiêu đặt ra là giành quyền vào tứ kết Giải vô địch châu Á 2026 tại Thiên Tân (Trung Quốc). Dù chỉ đi tiếp với tư cách là một trong hai đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất, nhưng hành trình của Trần Thị Thanh Thúy cùng các đồng đội vẫn cho thấy nhiều tín hiệu tích cực, đặc biệt trong bối cảnh đội tuyển đang trải qua giai đoạn trẻ hóa lực lượng.

Sau trận thua 1-3 Hàn Quốc ở ngày ra quân, điều quan trọng nhất là đội tuyển nữ Việt Nam không để thất bại ảnh hưởng đến tinh thần. Trước Hồng Kông (Trung Quốc), thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt nhanh chóng trở lại với chiến thắng 3-0. Đây là trận đấu mà Việt Nam cần phải thắng và toàn đội đã hoàn thành nhiệm vụ một cách thuyết phục.

Thách thức lớn nhất đến ở lượt trận cuối khi Việt Nam phải đối đầu Nhật Bản, đội tuyển đứng số 1 châu Á và hạng 6 thế giới. Toàn đội ghi được 61 điểm trước Nhật Bản, vượt xa mốc 41 điểm cần thiết để vượt Kazakhstan tại bảng B trong cuộc đua giành một trong hai suất dành cho đội xếp thứ ba có thành tích tốt nhất. Đây là chi tiết rất đáng chú ý, bởi trong một giải đấu có sự chênh lệch lớn về trình độ, khả năng tính toán mục tiêu và duy trì sự tập trung cũng là yếu tố quyết định thành công. Trước đối thủ mạnh hơn, các cô gái Việt Nam đã biết cách hạn chế sai lầm, kiên trì với lối chơi và quan trọng nhất là không buông xuôi khi bị đặt vào thế khó.

Một điểm cần nhìn nhận thẳng thắn, đội hình Việt Nam dự giải lần này không mạnh bằng lực lượng từng làm nên lịch sử khi lọt vào bán kết giải vô địch châu Á 3 năm trước tại Thái Lan. Sự vắng mặt của một số trụ cột vì nhiều lý do khách quan như Kiều Trinh, Như Quỳnh (bên cạnh chấn thương của Nguyễn Thị Uyên trong trận đấu với Hồng Kông) khiến sức mạnh đội bị ảnh hưởng đáng kể.

Trong hoàn cảnh đó, Thanh Thúy tiếp tục giữ vai trò quan trọng cả về chuyên môn lẫn tinh thần. Bên cạnh kinh nghiệm của Thanh Thúy, Kim Thoa, Lê Thanh Thúy, Khánh Đang… đội tuyển đang trao cơ hội cho nhiều gương mặt trẻ như Quỳnh Hương, Ánh Thảo, Như Anh, Trà My. Đây là lựa chọn cần thiết nếu bóng chuyền nữ Việt Nam muốn xây dựng một lực lượng đủ sức cạnh tranh lâu dài. Tất nhiên, sự trẻ hóa cũng khiến đội tuyển phải trả giá bằng những thời điểm thiếu ổn định. Các cầu thủ trẻ cần thêm thời gian để tích lũy kinh nghiệm, đặc biệt trong những thời điểm quyết định của set đấu. Nhưng nếu chỉ nhìn vào kết quả trước mắt mà bỏ qua quá trình xây dựng lực lượng, sẽ khó đánh giá đầy đủ những gì mà các cô gái Việt Nam đã làm được tại Thiên Tân.

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đối mặt thử thách cực lớn tại tứ kết Ảnh: AVC

Xếp cuối cùng trong nhóm 8 đội giành quyền vào tứ kết, đội tuyển nữ Việt Nam (hạng 32 thế giới) sẽ phải đối đầu thử thách lớn nhất mang tên Trung Quốc (hạng 7 thế giới). Đây là đội bóng đứng đầu vòng bảng với thành tích toàn thắng 3 trận, cùng tỷ số 3-0.

Trung Quốc không chỉ là một trong những thế lực hàng đầu châu Á mà còn thường xuyên góp mặt trong nhóm cạnh tranh danh hiệu ở các sân chơi lớn như VNL, giải vô địch thế giới hay Olympic. Với việc Giải vô địch châu Á 2026 chỉ trao duy nhất suất tham dự Olympic 2028 cho đội vô địch, động lực của đội chủ nhà càng lớn. Họ chắc chắn hướng tới chức vô địch và sẵn sàng vượt qua mọi đối thủ trên hành trình này.

Lịch sử cũng đứng về phía Trung Quốc. Đội bóng này đang giữ kỷ lục với 13 lần vô địch châu Á. Tuy nhiên, lần gần nhất họ đăng quang đã cách đây 11 năm. Vì vậy, giải đấu trên sân nhà là cơ hội để Trung Quốc tìm lại vị thế và hướng tới lần thứ 14 lên ngôi.

Đội tuyển nữ Việt Nam cũng không xa lạ với đối thủ này. Tại bán kết Giải vô địch châu Á 2023, Trung Quốc từng đánh bại Thanh Thúy cùng các đồng đội với tỷ số 3-0. Khoảng cách về đẳng cấp giữa hai đội vẫn khá lớn, đặc biệt khi Trung Quốc sở hữu lực lượng đồng đều và nhiều cầu thủ có kinh nghiệm thi đấu quốc tế.

Bởi vậy, rất khó để kỳ vọng đội tuyển nữ Việt Nam tạo nên bất ngờ ở tứ kết. Tuy nhiên, điều đó không có nghĩa thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt bước vào trận đấu với tâm thế buông xuôi. Việc giành quyền vào tứ kết đã hoàn thành mục tiêu đặt ra trước giải. Đây cũng là cơ hội quý để các cầu thủ trẻ được đối đầu trực tiếp với một trong những đội tuyển mạnh nhất thế giới, qua đó tích lũy kinh nghiệm và kiểm chứng năng lực.

Thực tế, bóng chuyền nữ Việt Nam từng có kinh nghiệm thi đấu trước các đối thủ mạnh tại Giải vô địch thế giới 2025, trong đó có Đức và Ba Lan. Những trận đấu như vậy giúp Thanh Thúy cùng đồng đội hiểu rõ hơn yêu cầu về tốc độ, sức mạnh và tính tổ chức ở đẳng cấp cao. Vậy nên, trận tứ kết tối nay 28.8 không chỉ được nhìn dưới góc độ thắng hay thua. Với một đội tuyển đang trong quá trình trẻ hóa, mỗi set đấu trước Trung Quốc đều là một bài học giá trị. Những trải nghiệm tại Thiên Tân sẽ là hành trang quan trọng cho đội hướng tới các mục tiêu lớn hơn, trong đó có ASIAD 20. ■

Thử thách tại Việt Trì

U20 Việt Nam đang bước vào giai đoạn chuẩn bị cuối cùng cho vòng loại U20 châu Á 2027 bằng những buổi tập tại Việt Trì (Phú Thọ). Không còn nhiều thời gian thử nghiệm, HLV Yutaka Ikeuchi tập trung hoàn thiện đội hình, chiến thuật và trạng thái thi đấu cho mục tiêu giành vé dự sân chơi châu lục.

Sau quá trình chuẩn bị kéo dài, yêu cầu lớn nhất với các cầu thủ lúc này là duy trì sự tập trung. Từng vị trí cần hiểu rõ nhiệm vụ, khả năng phối hợp giữa các tuyến phải được cải thiện, trong khi những phương án chiến thuật dự kiến sử dụng tại vòng loại cần được vận hành ngày càng nhuần nhuyễn.

Trước khi trở lại Việt Nam, U20 Việt Nam có chuyến tập huấn tại Nhật Bản từ ngày 7 - 17.8. Đây là giai đoạn quan trọng để Ban huấn luyện kiểm tra lực lượng thông qua các trận đấu cọ xát, đồng thời thử nghiệm nhiều phương án chiến thuật. Với lực lượng gồm nhiều cầu thủ trẻ, việc được thi đấu liên tục trước các đối thủ có phong cách và cường độ khác nhau, giúp Ban huấn luyện có thêm dữ liệu thực tế để lựa chọn bộ khung cho vòng loại.

Một lợi thế của U20 Việt Nam là nhiều cầu thủ không xa lạ với sân Việt Trì. Một số gương mặt từng cùng U17 Việt Nam thi đấu tại đây trong hành trình vượt qua vòng loại U17 châu Á 2025. Kinh nghiệm đó được kỳ vọng giúp các cầu thủ giảm áp lực, nhanh chóng thích nghi với mặt sân và bầu không khí thi đấu trên sân nhà.

Tuy nhiên, lợi thế này không đồng nghĩa U20 Việt Nam có một bảng đấu dễ dàng. Đội chủ nhà sẽ lần lượt gặp CHDCND Triều Tiên ngày 31.8, Palestine ngày 3.9 và Iran ngày 6.9. Lịch thi đấu ba ngày một trận khiến khả năng phân phối thể lực và chiều sâu đội hình trở thành yếu tố quan trọng. Ban huấn luyện sẽ phải tính toán hợp lý việc sử dụng nhân sự, đặc biệt khi các cầu thủ trẻ chưa có nhiều kinh nghiệm thi đấu liên tục ở cường độ cao.

Trận ra quân với CHDCND Triều Tiên có ý nghĩa đặc biệt. Một kết quả thuận lợi không chỉ giúp U20 Việt Nam có điểm số mà còn tạo đà tâm lý trước hai trận đấu tiếp theo. Ngược lại, nếu mất điểm, áp lực sẽ gia tăng đáng kể khi phía trước là Palestine và Iran.

Giai đoạn chuẩn bị cuối cùng vì thế không còn dành cho những thử nghiệm lớn. HLV Yutaka Ikeuchi cần xác định bộ khung ổn định nhất, đồng thời hoàn thiện cách vận hành chiến thuật và phương án ứng phó trong từng trận đấu. Vòng loại U20 châu Á 2027 sẽ là bài kiểm tra quan trọng với thế hệ cầu thủ trẻ Việt Nam. Sân nhà là lợi thế, nhưng bản lĩnh, thể lực và sự ổn định mới quyết định cơ hội đi tiếp.

VĨNH HY

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Dòng chảy mới của du học toàn cầu

Sinh viên tại Đại học Harvard ở Cambridge, bang Massachusetts, Mỹ Ảnh: TTXVN

● HỒNG NHUNG

Bức tranh du học toàn cầu đang bước vào một giai đoạn chuyển dịch mạnh mẽ, khi lựa chọn của sinh viên quốc tế không còn xoay quanh những điểm đến truyền thống. Trong khi chính sách thị thực đang được tăng cường tại các nước như Mỹ, Canada, Australia thì những chương trình giáo dục thu hút sinh viên quốc tế tại châu Âu và châu Á đang định hình lại dòng chảy nhân tài quốc tế trên thế giới.

Theo dữ liệu mới nhất của Common App - nền tảng nộp hồ sơ đại học được sử dụng rộng rãi nhất tại Mỹ, số lượng sinh viên quốc tế nộp hồ sơ vào các trường đại học Mỹ trong mùa tuyển sinh năm nay giảm 10% so với năm ngoái. Diễn biến này được xem là tín hiệu đáng chú ý đối với hệ thống giáo dục đại học Mỹ vốn thu hút đáng kể sinh viên quốc tế theo học trong thời gian dài.

Sinh viên quốc tế từ châu Á và châu Phi nộp hồ sơ vào các trường đại học Mỹ giảm ở mức hai con số, trong khi số lượng sinh viên châu Âu đăng ký vào các trường đại học Mỹ cũng giảm 4%.

Chính sách nhập cư nghiêm ngặt và thắt chặt hạn mức thị thực của Mỹ thời gian qua đã tác động rõ rệt đến lựa chọn du học của sinh viên quốc tế. Theo các chuyên gia, thị thực đã trở thành một trong những rào cản đối với sinh viên quốc tế muốn đến Mỹ theo học.

Ngược lại, châu Á đang trở thành điểm đến thu hút du học sinh từ các nước và được đánh giá chất lượng giáo dục ngày càng nâng cao, chi phí học tập và sinh hoạt cạnh tranh, cùng sự đa dạng về văn hóa và cơ hội việc làm sau tốt nghiệp. Nắm bắt xu hướng, châu Á đã thúc đẩy các chính sách thu hút và chiêu mộ những sinh viên xuất sắc đang tìm kiếm các trường học uy tín và đáng tin cậy.

Đầu năm nay, Bộ Tư pháp Hàn Quốc cho biết, số lượng người nước ngoài sở hữu thị thực du học tại Hàn Quốc đã tăng hơn 50% trong vòng 3 năm qua, phản ánh xu hướng gia tăng mạnh mẽ của sinh viên quốc tế trong bối cảnh già hóa dân số đang trở thành thách thức ngày càng lớn.

Tại Trung Quốc, số lượng sinh viên quốc tế, chủ yếu là sinh viên đến từ các nước châu Á và châu Phi tăng nhanh chóng. Chi phí thấp, chính sách học bổng và những thay đổi trong trật tự toàn cầu đưa Trung Quốc trở thành điểm đến được lựa chọn ngày càng nhiều của sinh viên quốc tế. Theo số liệu do Bộ Giáo dục nước này công bố, Trung Quốc đã tiếp nhận 380.000 sinh viên quốc tế đến từ 191 quốc gia và vùng lãnh thổ trong năm học 2024 - 2025. Giờ đây, cùng với tầm ảnh hưởng toàn cầu ngày càng gia tăng, Trung Quốc đang góp phần định hình lại lựa chọn của sinh viên quốc tế, từng bước trở thành một trong những điểm đến du học ngày càng được ưa chuộng.

Đáng chú ý, Việt Nam cũng đang nổi lên như một lựa chọn đáng chú ý của sinh viên quốc tế và được đánh giá cao nhờ chi phí sinh hoạt và học tập tương đối dễ tiếp cận, thấp hơn nhiều so với các thành phố lớn tại châu Âu hay Bắc Mỹ, trong khi vẫn đáp ứng các tiêu chuẩn đào tạo quốc tế.

Trong bối cảnh hiện nay, khi các điểm đến truyền thống như Mỹ, Anh, Australia và Canada siết chặt chính sách thị thực và chi phí học tập ngày càng trở nên đắt đỏ, nhiều quốc gia khác đang nhanh chóng tận dụng cơ hội thu hút nhân tài trong bản đồ du học quốc tế.

Một số quốc gia châu Âu như Pháp và Đức đã đẩy mạnh nỗ lực thu hút những sinh viên quốc tế đến học tập. Nhiều chuyên gia cho rằng sức hấp dẫn ngày càng tăng của Đức đến từ chính sách miễn học phí, chương trình giảng dạy bằng tiếng Anh, tập trung vào giáo dục kỹ năng và nhu cầu giải quyết tình trạng thiếu hụt lao động đã thu hút sinh viên quốc tế đến theo học tại quốc gia này.

Trong khi đó, nhằm thu hút số lượng lớn sinh viên quốc tế vào năm 2027, Pháp cũng tăng cường nỗ lực tuyển sinh thông qua chiến lược quốc gia "Bienvenue en France" (Chào mừng đến Pháp). Một số trường cũng đẩy nhanh quá trình xét duyệt hồ sơ hoặc gia hạn thời hạn nộp đơn, thu hút các nhà nghiên cứu tham gia. Tương tự, Ấn Độ cũng thúc đẩy chiến lược quốc tế hóa giáo dục với các loại thi thực mới mới như "e-student visa" và "G20 Talent Visa", đồng thời đặt mục tiêu thu hút 500.000 sinh viên quốc tế vào năm 2047.

Theo đánh giá của EduOpinions, dòng chảy du học thế giới đang dần rời xa các thị trường truyền thống. Nếu như trước đây, phần lớn du học sinh tập trung tại Mỹ, Anh, Canada, Australia... thì hiện nay sinh viên có xu hướng tìm đến những điểm đến mới để cân bằng tốt hơn giữa chi phí, trải nghiệm và chất lượng đào tạo. Sự dịch chuyển này cũng đang mở ra một cuộc cạnh tranh mới giữa các quốc gia trong việc thu hút và giữ chân nguồn nhân lực trẻ, chất lượng cao, trong đó châu Âu và châu Á ngày càng khẳng định vị thế và lợi thế trên bản đồ giáo dục quốc tế. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Thay tên đổi họ

● TÙNG QUANG

Tổng thống Donald Trump cho biết Mỹ đang cân nhắc đổi tên hồ Ontario - một trong 5 hồ thuộc hệ thống Ngũ Đại Hồ nằm giữa Mỹ và Canada thành "Lake America" (hồ Mỹ). "Mỹ đang nghiêm túc cân nhắc đổi tên hồ Ontario thành hồ America vì chúng tôi không nghĩ rằng mình sẽ còn hợp tác nhiều với Ontario nữa", ông Trump viết trên mạng xã hội Truth Social.

Theo Từ điển Wikipedia, hồ Ontario là một trong Ngũ Đại Hồ thuộc khu vực Bắc Mỹ. Hồ giáp về phía Bắc, Tây và Tây Nam là tỉnh Ontario của Canada, về phía Nam và Đông là bang New York của Mỹ với các ranh giới nước ở giữa hồ.

Tên gọi hồ Ontario cũng có lịch sử lâu đời hơn cả Mỹ và Canada hiện đại. "Ontario" bắt nguồn từ từ "oniatarí:io" của người Huron bản địa, có nghĩa là "hồ nước sáng lấp lánh". Tỉnh Ontario, được thành lập năm 1867, lấy tên từ hồ này. Ontario cũng có vai trò đặc biệt quan trọng trong quan hệ kinh tế song phương. Đây là tỉnh đông dân nhất Canada và là thị trường xuất khẩu lớn nhất của hơn một chục bang của Mỹ.

Dĩ nhiên không dưng ngài Tổng thống đưa ra đề xuất này. Quan hệ thương mại giữa hai nước láng giềng hơn tuần gần đây căng như dây đàn. Căng đến mức hôm qua, 27.8, Tổng thống Trump cho biết đã đến lúc "dạy cho Canada một bài học". Không biết nước láng giềng phía Bắc sẽ có thêm "bài học" nào nữa không nhưng ngón nghề "ăn miếng trả miếng" đang dư thừa. Khi Tổng thống Trump áp thuế quan mới 50% lên 20 tỉ USD hàng nhập khẩu từ Canada thì ngay sau đó, Canada đáp trả bằng các mức thuế trả đũa đối với khoảng 20 tỉ USD hàng nhập khẩu hằng năm từ Mỹ và triển khai các gói hỗ trợ cho doanh nghiệp và người lao động, tương ứng đồng đô la với đồng đô la với mức thuế mới nhất của Washington.

Và dĩ nhiên, đề xuất của Tổng thống Mỹ vấp phải phản ứng từ Canada. Thủ hiến tỉnh Ontario Doug Ford cho rằng đây là "những lời lẽ mang tính khoa trương", còn ông Dominic LeBlanc, Bộ trưởng phụ trách quan hệ thương mại với Mỹ của Canada, khi được hỏi về tuyên bố của ông Trump cho biết, Ottawa sẽ không phản hồi những bài đăng của chính quyền Mỹ trên mạng xã hội.

Đây không phải lần đầu ông Trump muốn thay tên đổi họ trên bản đồ. Ngay trong ngày nhậm chức nhiệm kỳ thứ hai (20.1.2025), ông Trump ký sắc lệnh hành pháp đổi tên vịnh Mexico thành vịnh Mỹ (Gulf of America) và có hiệu lực ngay lập tức. Đến tháng 4.2025, ông Trump lại nêu ý tưởng đổi tên vịnh Ba Tư thành vịnh Ả Rập và bị Tehran phản đối dữ dội.

Không chỉ là thay tên đổi họ, liên tục trong suốt nhiệm kỳ thứ hai, Tổng thống Mỹ đề cập việc mua lại đảo Greenland từ Đan Mạch và giành lại quyền kiểm soát kênh đào Panama. Thậm chí, không chỉ danh xưng của một cái hồ mà còn muốn biến cả Canada thành "bang thứ 51" của Mỹ.

Vẫn biết, Tổng thống Mỹ có thẩm quyền đáng kể trong việc quy định cách các cơ quan liên bang gọi các địa danh, song Washington khó có thể buộc Canada hoặc các tổ chức, cá nhân khác phải sử dụng tên gọi mới khi hồ Ontario là vùng nước nằm trên biên giới giữa hai nước. Cái của mình thì sao cũng được, nhưng cái của người khác, thậm chí chỉ liên quan đến người khác, kể ra cũng khó nếu không được họ gật đầu đồng ý. Không khéo lại giống như trường hợp vịnh Mexico: Vịnh Mexico thành vịnh Mỹ với người dùng xứ Cờ hoa, nhưng với Mexico và phần còn lại của thế giới, vẫn là vịnh Mexico, chẳng mảy may suy chuyển! ■